

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, JULY – LIEPOS 23, 2015 • Vol. CVI Nr. 86 Kaina 1.50 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 07-22-15

ŠIAME NUMERYJE:

Prie kvapų pramonės
lopšio – 10 psl.

8 dienos –
pal. J. Matulaičiui – 14 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Iš k.: užsienio reikalų viceministras Mantvydas Bekešius, Užsienio lietuvių departamento direktorė ambasadorė Gintė Damušytė, Vytauto Didžiojo universiteto Socialinės antropologijos centro vadovas prof. Vytis Čubrinškas. URM nuotraukos

Bendradarbiauti su Lietuva kliūčių nėra?

Tyrimo rezultatus pristato „Vilmorus“ direktorius dr. Vladas Gaidys

Dauguma apklaustų užsienio lietuvių nemato kliūčių bendradarbiauti su Lietuva, absoliuti dauguma jų domisi įvykiais Lietuvoje, taip pat palankiai vertina savo galimybes dalyvauti jų gyvenamosios šalies politiniame gyvenime, nors dauguma dar nesiekė šiomis galimybėmis pasinaudoti. Tai parodė Užsienio reikalų ministerijoje liepos 22 d. pristatyti ministerijos užsakymu visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centro „Vilmorus“ atliktos užsienio lietuvių apklausos rezultatai.

Apklausa atskleidė, kad šalies ekonominė situacija yra tik vienas iš veiksnių, galinčių paskatinti grįžti į Tėvynę, ne mažiau svarbūs yra psichologinio klimato Lietuvoje ir darbdavių požiūrio į žmogų pokyčiai, didesnė tolerancija, pagarba žmogui.

– 2 psl.

Įvertintas ambasadorius Ž. Pavilionis

Lietuvos Respublikos ambasadoriui Jungtinėse Amerikos Valstijose Žygimantui Pavilioniui baigiant kadenciją Komunizmo aukų memorialo fondo (Victims of Communism Memorial Foundation) Washington vadovai apdovanojo ambasadorių už jo aktyvią kovą su totalitariniais režimais.

Fondo prezidentas dr. Lee Edwards ambasadoriui įteikė Komunizmo aukų memorialo repliką – paminklo, kuris nuo 2007 m. tapo tradicine visų prieš komunizmą kovojusių šalių atstovų susitikimo vieta.

Būtina pažymėti, kad pirmasis Komunizmo aukų memorialo fondo Reagan – Truman apdovanojimas 1999 m. buvo įteiktas pirmajam Lietuvos vadovui profesoriui Vytautui Landsbergiui.

Paskutiniąją darbo dieną Wash-

Ambasadorius Žygimantas Pavilionis: Buvau pagerbtas ir sujaudintas gavęs Komunizmo aukų memorialo fondo apdovanojimą.

ingtonė Lietuvos Respublikos ambasadorius Žygimantas Pavilionis susitiko su buvusiu Jungtinių Valstijų valstybės sekretore Madeleine Alb-

right, kuri šiuo metu vadovauja pagrindiniam demokratų partijos institutui – National Democratic Institute.

URM info ir nuotr.

Kas yra cinikas? Tai žmogus, žinantis visko kainą, bet neišmanantis vertės. – Oscar Wilde

Bendradarbiauti su Lietuva kliūčių nėra?

Atkelta iš 1 psl.

Tyrimo rezultatus pristatęs „Vilmorus“ direktorius dr. Vladas Gaidys informavo, kad lietuvių išlaikymas užsienyje ir toliau išlieka svarbus – tai patvirtino 88 proc. apklaustųjų. Nors 72 proc. teigė, jog kliūčių bendradarbiauti su Lietuva nėra ir tereikia asmeninės iniciatyvos, Lietuvos viešajame gyvenime nurodė dalyvaujantis tik kas ketvirtas apklaustasis. Dažniausiai tai buvo siejama su dalyvavimu rinkimuose, Lietuvoje vykstančiuose renginiuose ir kultūriniame gyvenime, ryšių palaikymu su tam tikra žmonių grupe.

Užsienio reikalų viceministras Mantvydas Bekešius pasidžiaugė, kad užsienio lietuvių, manančių, jog sąlygos išlaikyti lietuvių ir tautiškumą užsienyje pagerėjo, padaugėjo nuo 21 proc. 2012 m. iki 28 proc. 2014 m. Taip pat optimistiškai nuteikia žinia, kad net du trečdaliai apklaustųjų planuoja aktyviau prisidėti prie lietuvių išlaikymo.

Užsienio lietuvių departamento direktorė ambasadorė Gintė Damušytė, 12 metų vadovavusi Lietuvių informacijos centrui New Yorke, ragino lietuvius užsienyje bendrauti su savo šalies valdžios institucijomis, taip užsitikrinant paramą savo lietuviškai veiklai, teigiamą gyvenamosios šalies valdžios ir visuomenės požiūrį bei informuojant gyvenamosios šalies žiniasklaidą ir visuomenę apie Lietuvos prioritetus.

„Tokią nuostatą remia ir dauguma Lietuvos gyventojų“, – teigė G. Damušytė. Ambasadorė taip pat atkreipė dėmesį, kad formuojant diasporos politikos prioritetus labai svarbu įvertinti, kuriose šalyse gyvena daugiau lietuvių jaunimo.

Viceministras informavo, kad Užsienio reikalų ministerija, atsižvelgdama į užsienio lietuvių poreikį bendrauti, dalintis pozityviomis sėkmės istorijomis, informacija apie renginius, įsteigė sparčiai populiarėjančią so-

Trečiadienį, liepos 22 d., Užsienio reikalų ministerijoje pristatyti užsienyje gyvenančių lietuvių apklausos rezultatai.

cialinio tinklo „Facebook“ paskyrą „Globalus tinklas Lietuvai“. Dabar šis puslapis sulaukia apie 23 000 peržiūrų per savaitę.

Diskusijose dalyvavęs Vytauto Didžiojo universiteto Socialinės antropologijos centro vadovas prof. Vytis Čubrinkas pažymėjo, kad tai yra jau trečioji apklausa ir tam tikra užsienio lietuvių būklės stebėseną. Jis taip pat pabrėžė, jog svarbu, kad šioje apklausoje bandyta nustatyti, kaip jaučiasi užsienyje gyvenantys lietuviai, kokios jų karjeros galimybės.

Užsienio lietuvių poreikių apklausa atlikta įgyvendinant „Globalios Lietuvos“ – užsienio lietuvių įsitraukimo į Lietuvos gyvenimą – kūrimo 2011–2019 m. programą, kurią koordinuoja Užsienio reikalų ministerija. Šia programa siekiama telkti Lietuvos diasporą valstybei stiprinti ir jos vardui garsinti.

ELTA

P.S. „Vilmorus“ atliktas tyrimas kainavo 22 tūkstančius eurų. Ką „Draugo“ skaitytojai mano apie jo rezultatus? – Redakcija

LAIŠKAI

„Cappella“ koncertas

Kazio Motekaičio nuotr.

SMAGUS VAKARAS JAUNIMUI

Prieš didįjį Dainų šventės renginį šeštadienio (liepos 4 d.) vakarą „Vic“ teatre Čikagoje vyko „Cappella“ koncertas. Net keista, bet aš niekada nesu minėjusi Amerikos nepriklausomybės šventės „amerikietiška“, nes kasmet tuo metu esu arba lietuviškoje stovykloje, arba kokioje nors šventėje Lietuvoje. Čikaga yra žinoma savo gražiausiomis ugnies salvėmis liepos 4 d. proga, bet šįkart jaunimas susibūrė ne dėl jų. Dauguma jaunimo iš įvairių Amerikos vietovių susirinko į „Vic“ teatrą paklausyti lietuviško koncerto, o po to – pasišokti.

Koncerte dalyvavo šie atlikėjai: Rasa Serra, Aušra Smičiūtė, Saulius Petreikis, Kristina Jatautaitė, Mindaugas Putna. Po koncerto visą vakarą mus linksmino „DJ“ Andrius Giedraitis. Jis grojo įvairiausių stilių muziką – polką, lėtesnes dainas, salsą, lietuviškas, šiandienos populiariausias

dainas, kad visiems būtų smagu. Įvairaus amžiaus jaunimas smagiai šoko ir dainavo! Sunku įsivaizduoti jauną lietuvį ar lietuvę, kurie nemėgtų šokti, susipažinti su naujais draugais ir, žinoma, atsigaivinti įvairiais gėrimais.

Malonu, kad Dainų šventės ruošos komitetas pagalvojo apie jaunimą ir kas vakarą mums siūlė įvairias programas. Gyvenant toli vienas nuo kito sunku dažnai matytis, o Dainų ar Šokių šventės yra puiki proga vėl susiburti su senais draugais. Šie vakarai taip pat suteikia galimybę išsityti naujų draugų. Tai buvo gera proga įrodyti, kad su šiomis šventėmis yra išlaikoma lietuvių ir džiaugiuosi, kad jaunimui tai taip pat svarbu!

Monika Mikulionytė
Chicago, IL

Laiškų ir nuomonių kalbos stiliaus redakcija netaiso

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klasė: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame.
„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį ir kalbą neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

Administracijos el. paštas:
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Nors Lietuvoje veikia Motiejaus Valančiaus blaivystės sąjūdis, o vaikams yra sukurta Valančiųkų organizacija, bet šis vardas lietuvių jau nebeužburia ir, atrodo, kad realios įtakos šios organizacijos neturi, o pastaruoju metu viešojoje erdvėje jų jau net ir nebesigirdi. Jeigu ir gyvuoja, tai užsidariusios siaurame rate. Todėl nėra ko stebėtis, kad Lietuva Europoje alkoholio suvartojimo „varžybose“ yra viena pirmaujančių. Tai didžiulė problema, bet ją yra susirūpinę tik atskiri žmonės, pvz., kai kurių jaunimo renginių, švenčių organizatoriai, kurie skelbia blaivius muzikos festivalius. Alkoholis draudžiamas pardavinėti ir Vilniaus miesto šventėse. Tą iniciatyvą pradėjo buvęs meras Artūras Zuokas, turintis karčios savo šeimos patirties. Kalbama, kad jis pats yra iš alkoholikų tėvų šeimos, tuo keliu nuslydęs brolis jau mirė.

Ir aš pati, gailėdama savo giminės žmonių, turinčių priklausomybės nuo alkoholio problemą, bandžiau įkurti organizaciją „Moterys prieš alkoholizmą ir narkomaniją“, bet labai greitai iniciatyvą perėmė kitos ir po metų organizaciją numarino. Nežinau, ar tai buvo padaryta specialiai – kovoti su kovojančiais – bet ir šis būrelis neveikia. Beliko priiimti asmeninius išsipareigojimus – pačiai nevartoti ir kitiems nesiūlyti. Beje, o susiprasti padėjo savi. Kai Sąjūdžio keltas Vyriausybės vadovas Gediminas Vagnorius pasitraukė iš posto, atsisveikinimui žurnalistams surengė šampano balių (matyt, kad šie jo nepamirštų), – butelių vienas prie kito buvo nustatytas visas didžiulis stalas. Mane suėmė pyktis – negana to, kad rusai mus nugirdė, tai šią nusikalstamą tradiciją perimame ir patys. Nieko daugiau negalėdama padaryti, prisiečiau asmeninius įžadus, kol valdys Brazauskas, alkoholio nevartoti. Bet kadangi man blaiviai gyventi patiko, jau 20 metų šio įžado laikausi – nei pati geriu, nei kitiems siūlau. Niekada namuose vaikai nematė butelių su alkoholiu, nors svetur jie, matau, paskanauja.

Paskutinis sovietų vadas Michailas Gorbačiovas taip pat buvo ėmėsis kovos su alkoholizmu plačiojoje Sovietijoje, o tai, žinome, buvo didelė problema. Bet įdomiausia, kad bebaigiamos pragerti Rusijos pensininkas Gorbačiovas šiandien sako, kad anoji akcija buvusi jo klaida, nes padariusi daug nuostolio valstybei (!?) Še tau boba ir devintinės! O, prisimenu, Gorbačiova dėl tos iniciatyvos Lietuvoje moterėlės dievino, netgi Mišias užpirkdavo. (Ir apie tai rašė, žinoma, pasityčiodama, netgi sovietinė spauda.)

Sovietiniais metais veikė ir Blaivybės draugija, atrodo, irgi pavadinta Valančiaus vardu, bet ji buvo nelegali – pogrindinė, nes sovietai jai legaliai veikti neleido. Prisimenu, kartą su vyru keliaudami iš archeologinės ekspedicijos, iš Žemaitijos į Vilnių, atsitiktinai sustabdėme lengvąjį automobilį, kuriuo važiovo pora pagyvenusių žmonių. Įsikalbėjome, ir jie, kažkodėl pajutę pasitikėjimą mumis, pasakė, kad važiuoja į slaptą Blaivybės sąskrydį kažkur Rytų Aukštaitijoje. Tik iš to ir sužinojome, kad sovietai netoleravo netgi kovos su alkoholiu, nors tai jau buvo Gorbačiovo atšilimo laikai. Gal dėl to, kad blaivybė buvo siejama su Bažnyčia, su vyskupu Valančiumi, gal dėl to, kad nenorėjo, jog lietuviai burtųsi į draugijas, vienytųsi, rinktųsi. Bijota visokių organizacijų, visokių susibūrimų. Prisimenu, kad ir jaunieji mokslininkai turėjo praeiti „kryžius kelius“, kad įkurtų klubą „Po zodiaku“, kuriame norėjo diskutuoti mokslo temomis. Klubas pradėjo veikti, bet greitai išsivaikščiojo, nežinau kodėl, bet greičiausiai dėl valdžios nenoro, kad jaunimas burtųsi.

Šiandieninėje Lietuvoje irgi sunkiai skinasi kelią pasipriešinimo gėrimui iniciatyvos. Šiuo metu garsiausiai ši tema skamba Antano Matulo, išrinkto į Seimą alaus krašte, Pasvalyje, vardas. Jis yra gydytojas ir alkoholio žalą sugeba parodyti konkrečiais pavyzdžiais ir pritrenkiančiais skaičiais. Lietuvoje gydytojų – šimtai, o toks Antanas Matulas tėra vienas. Esu girdėjusi pasakojimą, kas jį paskatino imtis kovos su alkoholio vartojimu. Sakoma, kartą namo parbėgęs išsigandęs paauglys sūnus ir pranešęs, kad jo klasės draugas miršta kažkur parke. Mat paaugliai sumanę paragauti alkoholio, ir vienas, arba buvęs alergiškas alkoholiui, arba gerokai jo padauginęs, neteko sąmonės. Gydytojas spėjo atbėgti, nuvežti į ligoninę ir gyvybę išgelbėti. Taigi ir šį žmogų kovai su gėrimu paskatino karti patirtis. O tokių patirčių turime turbūt kiekvienas, būtų gerai, kad

Prisikelk, vyskupe Motiejau

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

ji paskatintų daugiau žmonių priešintis girdymui. Tai madai, o svarbiausia – alkoholio pramonei nesugeba pasipriešinti ne tik eiliniai piliečiai, bet ir Seimo nariai. Lietuvos Seime kova tarp blaivininkų (kurių mažuma) ir alkoholio pramonės rėmėjų vyksta nuolat, ir, kaip matome, blaivybės nenaudai. Tiesa, yra priimta kai kurių alkoholio reklamos apribojimų, bet jie, toli gražu, nėra pakankami. Tie Seimo nariai, kuriuos remia alkoholi gaminančios ar juo prekiaujančios įmonėlės, jeigu naujo antialkoholinio įstatymo nesugeba atmesti, tai jį taip „nušlifuoja“, kad gamybininkams ir prekyautojams jis tampa nebepavojingas. Nėra laisvas ir pats Antanas Matulas, nors tikrai turi gerų tikslų, nes yra aludarių krašto atstovas. Jis netgi kaltinamas proteguojantis mažuosius aludarius (mažas alų gaminančias įmonėles). Tiesa, alus yra mažiau pavojingas už degtinę, bet tai vis dėlto alkoholinis gėrimas, ir tūkstančiai kaimiečiai miršta dėl alkoholio. Jis netgi kaltinamas proteguojantis mažuosius aludarius (mažas alų gaminančias įmonėles). Tiesa, alus yra mažiau pavojingas už degtinę, bet tai vis dėlto alkoholinis gėrimas, ir tūkstančiai kaimiečiai miršta dėl alkoholio.

Kodėl šį kartą pasirinkau antialkoholinę temą? Paskatino žinia iš Šiaulių rajono. Savo tekstuose iš provincijos esu minėjusi Ramūno Karbauskio pavardę. Jis Šiaurės Lietuvoje žinomas žmogus, vienas turtingiausių Lietuvoje verslininkų, žemvaldys ir politikas, buvęs Seimo narys, Kazimiro Prunskienės buvęs kompanionas, jos pavaduotojas Lietuvos liaudininkų partijoje, bet pastaruoju metu labiau garsėjantis ne turtais ir politika, o blaivybės siekiu. Jo veikimo centras ir tėvonija yra Šiaulių rajone, Naisiuose. Ten jo pastangomis buvo ne tik pavyzdgingai sutvarkyta Naisių gyvenvietė, bet ir išblaivinti žmonės. Sako, naisiečiai jį dievina.

Kaip buvo kalbama ir rašoma pirmojo Lietuvos nepriklausomybės dešimtmečio žiniasklaidoje, Karbauskiai (tėvas ir sūnus) nebuvo tokie šventi – jų „kampuoti berniukai“ Šiaurės Lietuvoje iš vieniškių senukų puselėiui išmušinėdavo žemę. Jeigu šie nesutikdavo savo žemės gabalo parduoti geruoka, grasindavo, o gal net ir blogiau... Na, bet tai jau praeitis, ir Ramūnas Karbauskis, sakykim, dabar išperka savo kaltes. (Ir tarp šventųjų juk buvo nusidėjėlių, muitininkų ir kitokių blogiečių, bet jie atgimė dvasia ir tapo Dievo, žmonių ir tiesos mylėto-

jais.) Tikėkime, kad ir milijonierius Ramūnas Karbauskis tapo nuoširdžiu žmonių mylėtoju, o ne užsislėpusiu piktdariu, kuris saldžiai kalba turėdamas savanaudiškų kėslų. Beje, Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos Seime seniūnas ir Seimo opozicijos vadas Andrius Kubilius R. Karbauskį yra apkaltinęs nedora veikla – jo akcija referendume prieš Ignalinos atominės elektrinės statybą esą buvo kaž-

kaip susijusi su Rusijos kapitalu (Rusija nesuinteresuota, kad Lietuva energetiškai būtų savarankiška). R. Karbauskis dabar yra sukūręs ir vadovauja Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungai, bet žalieji ir pasaulyje kažkodėl yra siejami su Rusijos pinigais.

Tiek to visų Karbauskių griekų, tikėkime, kad blaivinti Lietuvą jie ėmėsi nuoširdžiai – Naisiuose rengiamose šeimos šventėse ir kituose kultūros renginiuose draudžiama prekiauti alkoholiu, jiems talkina žymūs dainininkai, muzikos grupės (pvz., dainų kūrėjas ir atlikėjas Andrius Mamontovas; bet vėlgi – visai neseniai žurnalistai atkasė, kad blaivybę propaguojantį Mamontovą remia alkoholio bendrovės). Šiaulių rajono blaivystės idėjos taip pat išėjo iš Ramūno Karbauskio partijos, mat jis pats yra Šiaulių rajono savivaldybės tarybos narys, o meru tapo jo partijos atstovas Antanas Bezaras.

Taigi nuo rudens visuose Šiaulių rajone vykstančiuose kultūros renginiuose viešpataus blaivybės dvasia, nes prieš porą savaitių Šiaulių rajono tarybos nariai priėmė nutarimą, draudžiantį ne tik alkoholinių gėrimų prekybą, bet ir neblaivių žmonių pasirodymą viešumoje. „Šių pataisų tikslas – skatinti bendruomenės narius propaguoti sveiką gyvenimo būdą, atriboti nuo alkoholio nepilnamečius asmenis. O masiniuose renginiuose jaunų žmonių būna daug“, – sakė Šiaulių rajono savivaldybės Ekonomikos ir verslo plėtros skyriaus vedėjas, taip pat Karbauskio partijos atstovas Algirdas Baikauskas.

Nors svarstant šį klausimą kai kurie Šiaulių rajono tarybos nariai kvietė nebūti didesniais blaivininkais už vyskupą Motiejų Valančių (matyt, turima galvoje, kad vyskupas Valančius, siekdamas savo tikslų, pats degtinėle vaišindavo caro valdininkus), kolegas balsuoti „už“ kvietęs R. Karbauskis tvirtino, kad tokiomis priemonėmis reikia pakeisti renginių kokybę, o aplinką padaryti saugesnę. Šiaulių rajono tarybos nariai kiek pasiginčijo, bet sprendimas buvo priimtas balsų dauguma.

O! jeigu šią iniciatyvą pasigautų kitos savivaldybės ir ji pavirstų į valančinį judėjimą! Ramūnui Karbauskiui atleistume visas nuodėmes ir paskelbtume vyskupo Motiejaus įpėdiniu.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS XV SEIMO REZOLIUCIJA DĖL DVIGUBOS PILIETYBĖS

2015 m. liepos 17 d. Vilnius

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimas

atkreipdamas dėmesį, kad Konstitucinis Teismas tris kartus – 2003, 2006 ir 2013 m. išaiškino, kad norint Lietuvoje įteisinti dvigubą pilietybę kitokiais negu „ypač retais, išimtiniais“ atvejais, būtina keisti Konstitucijos 12 straipsnį;

pripažindamas, kad galutinį ir neskundžiamą sprendimą dėl įstatymų atitikimo Konstitucijai priima Konstitucinis Teismas, ir net nesutinkant su jo pozicija, jo sprendimais vadovautis privaloma;

pabrėždamas, kad Referendumo įstatymo nuostata, pagal kurią referendume dėl Konstitucijos 12 straipsnio keitimo referendumo nuostatai pritarti turėtų daugiau nei pusė visų balso teisę turinčių ir į rinkėjų sąrašus įtrauktų rinkėjų, yra pernelyg griežta ir stipriai sumažina galimybę surinkti reikalingą balsų kiekį;

atkreipdamas dėmesį, kad galimybė balsuoti internetu užsienio lietuviams sudarytų palankias sąlygas dalyvauti balsavime dėl referendumo ir padidintų jo sėkmės tikimybę;

suprasdamas visų pagrindinių Lietuvos partijų paramos referendumui svarbą;

pripažindamas, kad dėl aukštų dalyvavimo reikalavimų ir laiko trūkumo įgyvendinti plataus masto informacinę kampaniją, egzistuoja maža tikimybė, jog referendumas įvyktų, jei būtų organizuojamas kartu su 2016 m. Seimo rinkimais;

skatina visas pagrindines Lietuvos partijas sutarti dėl Konstitucijos 12 straipsnio keitimo referendumu būtinybės kaip

valstybinio intereso, susitarti dėl konkrečios referendumo formuluotės ir užtikrinti visų pagrindinių partijų palaikymą šiai iniciatyvai referendumo agitacijos metu;

ragina sudaryti galimybę už referendumo nuostatas užsienio lietuviams balsuoti internetu;

ragina LR Seimą pakeisti Referendumo įstatymą, sudarant galimybes Konstitucijos 12 straipsnio pakeitimą referendume priimti įprasta referendumo nuostatų priėmimo tvarka, t.y. priitarus daugiau kaip pusei piliečių, dalyvavusių referendume, bet ne mažiau nei 1/3 piliečių, turinčių rinkimų teisę ir įrašytų į rinkėjų sąrašus.

pritaria ir skatina Lietuvos partijas surengti referendumą kartu su 2016 m. Seimo rinkimais *tik jei ligi to laiko bus įgyvendintos visos trys aukščiau įvardintos sąlygos dėl partijų sutarimo, balsavimo internetu ir Referendumo įstatymo pakeitimo*;

pabrėžia, kad neįgyvendinus šių sąlygų, referendumas turėtų būti rengiamas ne anksčiau kaip 2019 m. kartu su savivaldybių tarybų arba Prezidento rinkimais;

ragina LR Seimą iki prasidedant referendumo agitaciniam periodui parengti ir priimti susitarimą dėl būsimo Pilietybės įstatymo nuostatų, kuriame būtų nurodyta, kaip ir kokiomis sąlygomis bus įgyvendinamas teisės į dvigubą pilietybę suteikimas ir kokiomis priemonėmis bus suvaldoma rizika, susijusi su Rusijos valstybės vykdoma priešiška politika Baltijos valstybių atžvilgiu. Šioms Pilietybės įstatymo nuostatoms turėtų pritarti visos pagrindinės Lietuvos partijos.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo Prezidiumo

pirmininkė **Regina Narušienė**

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo Nutarimų komisijos

pirmininkas **Romas Cibas**

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

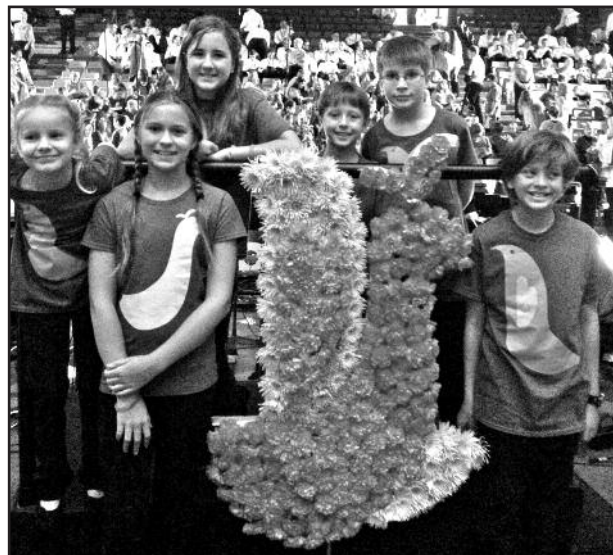
Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

Philadelphijos chorai sustiprino ryšį su Lietuva

Choras „Laisvė“ liko sužavėtas X Šiaurės Amerikos Dainų švente. Viduryje – vadovė Ilona Babinskienė.

Antano Krušinsko nuotr.

Jauniesiems „Krėviukams“ Dainų šventė paliko didžiulį įspūdį. Erikos Mateliūnienės nuotr.

LINA VAITIEKŪNAITĖ

Praėjo jau dvi savaitės po to, kai Čika-
goje nuskambėjo paskutiniai X Šiaurės
Amerikos lietuvių dainų šventės akor-
dai. Tačiau įspūdžiai ir nepamiršamos
akimirkos tiek jos žiūrovams, tiek da-
lyviams dar leidžia girdėti liepos 3–5
dienomis skambėjusius garsus ir pajusti
vis stipresnį ryšį su Lietuva, su senelių
ir tėvelių gimtine, su jos istorija.

Su neblėstančiomis emocijomis iš
šventės grįžo ir Philadelphijos Lietuvių
Bendruomenę atstovavę chorai. Tai
Šv. Andriejaus parapijos choras „Lais-
vė“ ir Vinco Krėvės lituanistinės mo-
kyklos choras „Krėviukai“.

„Tokios šventės dar tikrai nėra buvę!“

„Esame pilni džiaugsmo ir energi-
jos ir toliau tęsti, pinti tą gražią dainų
juostą, kuri negali pasibaigti! – pasako-
ja „Laisvės“ vadovė, Dainų šventės
Repertuaro komisijos narė Ilona Ba-
binskienė ir sako, kad renginys vi-
siems išsiminė, nes buvo puikiai orga-
nizuota, tvarkingai kompiuterizuota ir
nuosekliai parinkta programa. – To-
kios šventės dar tikrai nėra buvę!“

Pasak chorvedės, Dainų šventėje
labai gražiai išipynė ir įvairaus am-
žiaus šokėjai, kuriuos galima pava-
dinti judesio atlikėjais. O montažas
buvo taip gerai suorganizuotas, kad
scenoje jie atrodė kaip tikri aktoriai.

„Visos šventės ‘vinis’ buvo ta pro-
ga jaunojo Amerikos lietuvio kompo-
zitoriaus Kęstučio Daugirdo pagal jau-
nos poetės Rugilės Kazlauskaitės žo-
džius sukurta oratorija ‘Dainuojanti re-
voliucija’! Kai jis pristatinėjo šį kūri-
nį dar Dainavos stovykloje 2014 metų
rugpjūtį, mes visi verkėm, nes nebuvo
įmanoma dainuoti, – prisimena I. Ba-
binskienė. – Taip tiksliai buvo atkur-
ta visa Lietuvos atkūrimo istorija! Visa
Dainų šventė persipynė nuostabiu
Rasos Serra dainavimu ir muzikanto
Sauliaus Petreikio grojimu. Tad šis kū-
rinys be galo praturtino ir pajvairino
visą Dainų šventę.“

Specialiai šiam renginiui buvo su-
kurtas ir kitas kūrinys – tai X Ameri-
kos lietuvių dainų šventės menų va-
dovo Dariaus Polikaičio daina „Dainų

dainelė“, kuri perdavė idėją ir toliau tę-
sti šią tradiciją. „Jos metu visų didelio
nustebimo ir susižavėjimo sulaukė
naujai įvestas epizodas, kai pasirodė se-
suo vienuolė Ignė Marijošiūtė, kuri pa-
kvietė padėti jai groti akordeonu, – kū-
rinio atlikimą pristato choro ‘Laisvė’
vadovė, taip pat tuo metu grojusi šiuo
muzikos instrumentu. – Tai sulaukė
visų didelio nustebimo ir susižavėjimo!
Kaip šiltai buvo sutikti akordeonistai.
Čia galima tik ‘pavydėti’. O kokie plo-
jimai! Sunku nusakyti žodžiais – reikia
pajauti!..“

Visiems vaikams patiko daina „Aš negaliu sustot dainuoti“

Ne viena daina įstrigo ir mažie-
siems šventės dalyviams – Vinco Krė-

vai“. Izabelė (11 metų) išskyrė, kad ši
Dainų šventė buvo neeilinė, nes ji pa-
pasakojo istorinius lietuvių tautos ir
Lietuvos įvykius. Todėl ir žiūrovas
Benas (6 metai) nuoširdžiai susirūpino,
„kad neišvežtų jo senelio ir močiutės į
Sibirą“. Jis niekaip negalėjo suprasti,
„kodėl stiprios ir geros šalys nepadėjo
apginti užpultos Lietuvos“.

Galbūt vieną dieną Lietuva taps ir vaikučių gimtine

Beno mama Kristina Antanavi-
čienė prisimena, kaip ne vieną ašarą
nubraukė šiame neužmirštamame ren-
ginyje: „Už šiuos įspūdžius esu dėkin-
ga šventės kūrėjams. Jų sudainuota
Lietuvos istorija ne tik man sukėlė gi-
lius jausmus, bet ir šešiametį Beną su-

mama Rima Jonaitienė.

„Krėviukų“ mamos, prisiminda-
mos šventę, už dalyvavimą joje ir vaikų
neišdildomus įspūdžius visų pirma dė-
koja choro vadovėms, be kurių atkak-
lumo viso to jie nebūtų pasiekę. „Ačiū,
Irina Melikova, už tavo pasiaukojimą,
tavo ateities matymą ir sugebėjimą ją
pasiekti. Ačiū, Ramune Stankevičiūtė ir
Regina Zito, už jūsų talentą ir kantrybę
dirbant su mažaisiais. Be jūsų nebūtų
buvę šios šventės ir mūsų vaikai ne-
rastų tiek daug grožio ir pagarbos Lie-
tuvai, jų senelių ir tėvelių gimtinei,
kuri vieną dieną galbūt taps ir jų gim-
tine“, – sako K. Antanavičienė.

R. Jonaitienė „ačiū“ taip pat taria
visoms mamytėms, kurios ištvermin-
gai dvi dienas prižiūrėjo atžalas. „Ir,
aišku, tik atsidavusių savo vaikams tė-
velių dėka visi norėję dalyvauti šven-
tėje dainorėliai atvyko, nes kelionė
buvo sunki ir varginanti, tačiau to
triūso verta. Išvada – mes visi kartu
esame šauni komanda!“, – apibendrina
mama.

Visi pasijuto didelės bendruomenės dalimi

Choro „Krėviukai“ ir Vinco Krė-
vės lituanistinės mokyklos vadovė Iri-
na Melikova džiaugiasi, kad kartu su
Ramunės ir Reginos pagalba galėjo
paruošti dvylika Vinco Krėvės lituanis-
tinės mokyklos mokinių, kurie dalyva-
vo šventėje kaip choras „Krėviukai“ su-
dėtyje.

„Dirbome visi labai rimtai ir rezul-
tatai, tikrai, malonūs. Vaikučiai jautėsi
pasitikintys savimi, smagiai praleido
laiką, pamatė ir sužinojo Lietuvos is-
toriją, o kas svarbiausia – pasijuto di-
delės bendruomenės dalimi, – sako
chorvedė. – Smagu buvo matyti, kokie
vaikučiai buvo susikaupę ir kaip šau-
niai atlaikė ne tik šventės, bet ir labai
ilgos repetitijos valandas. Aišku, už
drausmę turėtumėm būti labai dėkin-
gi vaikučių palydovėms, mamytėms
(Erikai Mateliūnienei, Daivai Ševelie-
nei ir Danutei Dombroski). Tikiuosi,
kad ši šventė jauniems choristams
– ne paskutinė, kad jie nekantriai
lauks tų susitikimų, kurių metu, jie ne
tik pajus, kaip prisideda prie lietuvi-
ybės tautos, bet ir vis labiau suvoks Lie-
tuvos krašto istoriją, tradiciją ir kul-
tūrą.“

vės lituanistinės mokyklos choro „Krė-
viukai“ nariams. Kaip ir repeticijų
metu, taip ir šventėje jie visi su įkvė-
pimu dainavo dainą „Aš negaliu sustot
dainuoti“, o kitus kūrinius rinkosi
pagal savo pomėgius.

Erika (7 metai) išskyrė pabaigoje
sudainuotą dainą „Mūsų dienos kaip
šventė“, Martinas (8 metai) buvo suža-
vėtas stovyklinėmis dainomis ir „Dai-
nuojančia revoliucija“, Elenai (9 metai)
įstrigo dainos „Sveiki gyvi sveteliai“ ir
„Baltijos kelias“. Nedutė (10 metų),
kaip ir daugelis šventės dalyvių, liko
sužavėta dainomis, kurias akompana-
vo akordeonais, ir pridūrė, kad jos
buvo labai linksmos. Tuo tarpu Nedui
(10 metai) patiko visa Dainų šventė, nes
joje jis dainavo su savo draugais. Aus-
tėja (7 metai) buvo sužavėta, kad „po
kiekvienos dainos mūsų plojo žiūro-

jaudino, sudomino ir sukėlė jam daug
sudėtingų istorinių – politinių klausi-
mų.“

„Sujaudino ir mūsų mokyklėlės
vaikai, ir tėveliai, – priduria K. Anta-
navičienė. – Manau, tėveliai aukodami
save kuria vaikams gimtinę – kaip D.
Polikaitis sakė: ‘Gimtinė yra ten, kur
priklauso širdis’. Tikiu, kad mūsų mo-
kyklėlės vaikučių širdyse su kiekvienu
toku renginiu stiprėja ir stiprės ryšys
su jų senelių ir tėvelių kraštu.“

„Didžiujamės savo mergaite ir
visais koncerte dalyvavusiais Vinco
Krėvės lituanistinės mokyklos moki-
niais! Jūs esat šaunuoliai nepabijoję
sunkaus darbo išmokyti 15 dainų, ilgos
kelionės ir alinančios visos šeštadienio
dienos repetitijos! Jūsų balseliai pra-
džiugino mūsų širdis!“ – į mažuosius
Dainų šventės dalyvius kreipiasi kita

Connecticuto lietuviai parėmė „Misija Sibiras” projektą

„Misija Sibiras” paramos koncerte Putname grojo Simona ir Dorsey Minns. D. Norkienės nuotr.

DIANA NORKIENĖ

Šiemet suėjo 74-eri metai, kai buvo pradėti masiniai trėmimai iš Lietuvos į Sibiro platybes. Birželio 14-ąją, minint Gedulo ir Vilties dieną, prisiminėme šimtus tūkstančių nekaltų žmonių, jų šeimas, kuriuos iš tėvynės išvežė gyvulinuose vagonuose į tolimąjį Sibirą. Kas spėjo – pasitraukė į Vakarus.

Kasmet ir mes, Connecticuto lietuviai, prisimename šią baisią lietuvių tautai dieną. Šį kartą nutarėme finansiškai paremti labdaros ir paramos fondą „Jauniems”. Tai fondas, kuris rengia jaunimo pilietiškumo ir patriotiškumo ugdymo projektą „Misija Sibiras”. Idėja gimė 2005 metais, Lietuvos jaunimo organizacijos tarybos asamblėjoje, kurioje buvo priimta rezoliucija dėl jaunimo patriotiškumo. Šio kilnaus projekto tikslai – puoselėti istorinę atmintį bei tautinį patriotiškumą tarp jaunimo, prisiminti ir pagerbti žuvusius nuo vieno juodžiausių XX amžiaus Lietuvos istorijos laikotarpių, įamžinti Sibire kalėjusių tautiečių atminimą, pagal galimybes sutvarkyti tremtinių kapus, susitikti su lietuviais, kurie vis dar gyvena Sibire. Kiekvienais metais šis projektas susilaukia vis didesnio jaunimo susidomėjimo. Š. m. liepos 17 dieną pirmą kartą į Sibiro platybes iškeliavo visų trijų Baltijos valstybių jaunuoliai.

„Tai labai svarbus ir didelis žingsnis ne tik projektui ‘Misija Sibiras’, tačiau ir visai Lietuvai. Pradėdami bendradarbiavimą su Baltijos šalimis, sieksime bendros istorijos išsaugojimo ir atminimo. Todėl didžiuojamės, kad pažymint 10-tuosius gyvavimo metus, būtent šiemet ‘Misija Sibiras’ projekto idėja gali pradėti plėstis, puoselėdama bendrą istorinę patirtį ir tikimės, kad pilietiškumo jausmu užkrėsime ir kaimyninių valstybių piliečius”, – sakė labdaros ir paramos fondo „Jauniems” direktorius, „Misija Sibiras – 15” vadovas Ignas Rusilas.

Iš tiesų tai labai simboliška, kad į šių metų projektą įsitraukė Baltijos šalys. Visos trys šiemet švenčia 25-tąsias Nepriklausomybės atkūrimo metines!

Nuo projekto pradžios prieš 10 metų jaunimas apsilankė Irkutsko – Krasnojarsko srityse, sutvarkė vieną didžiausių lietuvių laidojimo vietų Sibire – Birusinsko kapines. Sutvarkytos Serebrovo, Talaja, Saranceto, Solenaja, Tuluno bei vienos gražiausių Sibire esančių lietuvių kapinių Kvitoke... Kaip minėjo vienos ekspedicijos dalyviai, šios kapinės paliko neįsildomą išpūdį medinių kryžių masių

kumu... „Misija Sibiras” ekspedicijose dalyvavo ir nemažas būrys žinomų žmonių: žurnalistas Marijonas Mikutavičius, Gabrielius Liaudanskas-Svaras, grupės „G&G Sindikatas” narys, žurnalistai Martynas Starkus ir Jaunius Matonis. Šiemet kartu keliauja architektas, grupės „Antis” vadovas ir projekto „Misija Sibiras” patarėjų tarybos narys Algirdas Kaušpėdas.

Birželio 27 dieną rinkomės į nuostabiai jaukią, ramią ir mielą Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo Vargdienių seserų vienuolyną – sodybą Putname, Connecticuto valstijoje. Mielai, be jokio atlygio sutiko koncertuoti jauni, gražūs žmonės: Simona ir Dorsey Minns. Simona šiuo metu yra bebaigianti savo studijas Berklee muzikos koledže Bostone, kur studijuoja šiuolaikinę kompoziciją ir prodiusavimą. Simona taip pat yra įgijusi džiazo vokalo bakalauro laipsnį Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje. Dainuodama lietuviškas dainas Simona pritaria kanklėmis, kuriomis išmoko groti dar vaikystėje, grojo ir mokydamasi vidurinėje mokykloje. Jos vyras

Dorsey dar tęsia studijas Berklee muzikos kolegijoje, kur studijuoja dvigubo bakalauro programą: tromboną ir filmų kompoziciją.

Koncerto programa iš tiesų buvo labai įspūdinga: skambėjo Erikos Masytės žinoma daina „Laisvė”, Aktorių trio daina „Paukščiai”, Gintarės Jautakaitės daina „Viešpaties Lelija”. Simona ir Dorsey pakvietė žiūrovus prisijungti, ir jie labai gražiai pritarė. Skambėjo lietuvių liaudies daina „Leiskit į tėvynę”, „Tykus vakaras be vėjo”, „Šią naktelę per naktelę”. Žiūrovai gavo ir gan nelengvą užduotį – padainuoti sutartinę, „Turėja liepa, lioj taduvėla”. Atrodo, padainavome visai neblogai! Atlikėjai muzikinę programą užbaigė Kaspyčio Kerbedžio daina „Nakty”. Po koncerto pasivažišinome suneštinėmis vaisėmis.

Nuoširdus ačiū Simonai ir Dorsey Minns! Atlikėjams talkino Jūratė ir Rimas Samiai, kurie atvežė puikią garso aparatūrą. Jie taip pat dirbo be jokio atlygio. Ačiū jums! Ačiū mieloms seselėms už suteiktą galimybę pasinaudoti jaukia sale! Ačiū! Tomas Girnius atvežė atlikėjus iš Bostono. Ačiū, mielas, Tomai! Jonas ir Giedrė Stanikūnai sutiko aukas pristatyti į Lietuvą! Ačiū jums!

Šiek tiek liūdnoka, kad susirinko labai nedaug žiūrovų, bet džiaugiasi širdis, kad šiam projektui paaukota 1 010 dolerių. Auškojo Waterbury, New Britain ir Hartfordo Lietuvių Bendruomenės, Hartfordo Šv. Trejybės kavos klubas ir pavieniai asmenys.

Diana Norkienė – Connecticuto Lietuvių Bendruomenės apygardos pirmininkė

„Draugo” redakcijoje stažavosi talentinga moksleivė iš Washingtono

Gabrielė kartu su 22 mokiniais iš kitų JAV valstijų laimėjo vienos savaitės kelionę į Puerto Rico. Apie šią kelionę Gabrielė ketina netrukus parašyti straipsnį „Draugo” skaitytojams. Asmeninio Gabrielės albumo nuotr.

Š. m. birželio pabaigoje – liepos pradžioje „Draugo” redakcijoje (daugiau nei savaitę) stažavosi septyniolikmetė Gabrielė Gedo – Washingtono, DC St. Andrew’s Episcopal mokyklos būsima dvyliktokė („senior”). Žingeidi, talentinga ir puikiai lietuvišką plunksną valdanti mergina Čikagoje praleido pusantros savaitės, bet ir grįžusi namo ketina tęsti darbus. Baigusi mokslus Gabrielė norėtų dirbti vertėja ar bendradarbiauti su koku nors žurnalu.

Gabrielė gimė ir užaugo Marylando valstijoje, lankė ir baigė Kristijono Donelaičio lituanistinę mokyklą. Mokyklos programa pasibaigė su aštunta klase, tad dabar Gabrielė padeda darželio mokytojai – kopijavimo aparatu kopijuoja užduotis, padeda prižiūrėti vaikus, talkininkauja juos mokant skaityti, rašyti, šokti ir dainuoti. Jai pačiai patinka šokti, vaidinti miuzikluose. Taip pat ji mėgsta rašyti ir skaityti, bendrauti su draugais ir žiūrėti filmus.

Šiemet Gabrielė dalyvavo ispanų kalbos konkurse „National Spanish Exam”. Egzaminą galima laikyti kasmet, bet mokantis gimnazijos trečioje klasėje dar galima laimėti ir kelionę. Šių metų prizas buvo kelionė į Puerto Rico. Konkursas – egzaminas tikrina ispanų kalbos žodyną, gramatiką ir supratimą. Gabrielei teko rašyti rašinį, daryti interviu su savo ispanų kalbos mokytoja, siųsti sąrašą su visais savo užsiėmimais ir gauti rekomendacijas bei parašyti rašinį ispanų kalba viena iš pasirinktų temų. Interviu metu ji kalbėjo apie Lietuvą ir šalies Nepriklausomybę, lygino, kuo ji skiriasi nuo Puerto Rico istorijos. Gabrielė kartu su 22 mokiniais iš kitų JAV valstijų laimėjo vienos savaitės kelionę į Puerto Rico. Apie šią kelionę Gabrielė ketina netrukus parašyti straipsnį „Draugo” skaitytojams.

Gabrielės mama dr. Ginta Remeikytė-Gedo kelias vasaras yra dirbusi „Drauge”, tad Gabrielė jau buvo šiek tiek susipažinusi su spaudos virtuve ir šią vasarą nusprendė išbandyti savo jėgas. Moksleivė ir pati anksčiau yra rašiusi „Draugui” ir „Skautų aidui”, jai pačiai rašymas ir spaudos procesas – įdomūs.

Įdomiausia Gabrielei buvo sužinoti, kaip išleidžiamas laikraštis. Per stažuotę ji parašė straipsnį apie savo senelį, politologą, Vilniaus universiteto garbės daktarą, profesorių Tomą Remeikį, kurio gyvybė užgeso prieš porą metų (straipsnis spausdintas šių metų liepos 4 dienos „Draugo” numeryje). Stažuotės metu Gabrielė taip pat prisidėjo ir prie „Draugas News” leidybos – rašė apie receptų knygą, filmą ir kompiuterinę programą, kuri moko lietuvių kalbos per internetą. Gabrielei teko išmokyti ir vertimo gudrybių – ji išvertė kelis straipsnius iš lietuvių kalbos į anglų ir vieną – iš anglų į lietuvių.

„Mane nustebino, kiek kartų redaktorės skaito kiekvieną straipsnį! Taip pat buvo smagu, kad jaučiausi, jog visi ‘Drauge’ įvertino mano darbą ir pastangas”, – baigiantis stažuotei savo išpūdžiais dalijosi Gabrielė.

O mes džiaugiamės, kad auga talentinga jaunoji karta ir tikimės, kad Gabrielė, paragavusi žurnalistinės praktikos, nepaleis plunksnos ir toliau artimai bendradarbiaus su lietuviška spauda.

Parengė Vaida Lowell

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

AŲA MIŠKO BROLIS UOSIS (1925–2015)

ANTANAS DUNDZILA

Sulaukęs 90 metų amžiaus Miško brolių draugovės Čikagos „Lituanicos“ tunte steigėjas (1971 m.) ir ilgametis vadovas Juozas Šalčiūnas š. m. liepos 13 d. užbaigė savo 1932 m. vilkiuku pradėtą ir pamiltą skautavimą.

Kas kitas iš mūsų skautų vadovų galėtų džiaugtis tokia dedikacija 2011 m. didžiuliame, 160 psl., puošniai išleistame albume, – jei ne brolis Uosis:

Sveikiname Jus ... draugovės 40 metų įsteigimo proga ir dėkojame už Jūsų nenuilstantį pavyzdžiumą, broliškumą ir Tėvynės meilę. Jūs turėjote didelę įtaką mūsų skautiškame ir lietuviškame gyvenime. Draugovė paliko teigiamą antspaudą ne tik Lietuvių Skautų Sąjungoje ir lietuvių visuomenėje, bet ir Lietuvoje. Su pasitenkinimu prisimename sargyboje praleistas naktis, žvalgybos uždavinius, puolimus ir ypatingai šventas Kūčias apsniigtame Rako miške.

Šiomis dienomis, praėjus 14-kai metų nuo sukaktuvinio sveikinimo, jau įkopti ir penktą ar šestą amžiaus dešimtmetį, keli draugovės skautai rašė:

Velionio šeimai: Su giliu liūdesiu ir širdgėla... Kitas: Broli ..., dėkoju, kad auklėjai mane. Įgyvendinęs skautų šūkį ir išpildęs įždį bei įstatus, išsėkis Dievo malonėje.

LSS skautininkas Šalčiūnas per aštuonėtą dešimtmečių augo, brendo, o vėliau pats ugdė, brandino už save jaunesnius brolius, oro skautus, 1976–1978 m. sėkmingai vadovavo „Lituanicos“ tuntui. Tačiau jo našų, ilgametį skautavimą nustelbia jo įkurti ir išugdyti Miško broliai. Sąjunga jo veiklą matė, suprato ir vertino suteiktais vyresniškumo laipsniais bei garbės ženklais. Miško brolių draugovė taip pat buvo įvertinta, jos vėliavą puošia trys LSS garbės žymenys.

Vieton skautamokslyje sutinkamos indėnų kultūros, 15–20 metų amžiaus jaunuoliams Šalčiūnas talentingai pritaikė Lietuvos partizanų epą. Tai buvo naujovė, nes skautavimui panaudojo Daumanto-Lukšos knygos epizodus iš 1944–1953 m. Lietuvoje veikusių partizanų istorijos. Indėnų kultūroje vyravo giminė, stepės, bet nebuvominties apie tėvynę. Meilę Tėvynę ir sunkią buiti, patogumų atsisakymą ir pasiaukojimą mes ma-

Juozas Šalčiūnas

Algirdo Grigaičio nuotr.

tome partizaninėse kovose. Lietuvių kalba Miško brolių užsiėmimuose taip pat buvo natūralus reiškinys, partizanų istorijos padiktuotas ir draugovėje pastoviai naudotas. Tai buvo radikaliai naujas, efektingas jaunuolių ugdymo ir tėvynės bei vietinės gamtos pažinimo būdas. 1983 m. Jubiliejinėje stovykloje Kanadoje į Miško brolius arkreipė dėmesį kanadiečių

spauda, „Toronto Star“ laikraštyje pacitavusi net vieno iš dalyvių teigimą, kad tokiu skautavimu stengiamasi suprasti laisvės kovotojus, jų atminimą. Miško brolius pastebėjo net ir okupuotos Lietuvos spauda, iš šios veiklos 1978 m. „Gimtasis kraštas“ nevykusiai pasišaipė.

Draugovė pasivadino Lietuvoje naudotu neoficialiu partizanų vardu – Miško broliais. Partizanų pavyzdžiu, tarp savęs skautai vadinosi slapyvardžiais. Šalčiūno slapyvardis buvo Uosis. Lapino, vieno iš dabartinių Miško brolių teigimu, Šalčiūno vadovavimas atitiko jo slapyvardį ir partizanų vadui reikalingą charakterį: „... kaip uosio medis, jisai buvo stiprus, tiesus ir nelankstus.“ Tačiau, kaip matome, to reikėjo jau į vyrus augantiems tuometiniams geltonšlipsiams. Sueigose draugovė nuosekliai, su atsidėjimu studijavo Daumanto „Partizanus“. Partizaninio gyvenimo bruožai buvo taikomi veikloje ir uždaviniuose, ypač gamtoje. „Lituanicos“ miško broliui nebuvo nei šalta, nei šilta, jam nelijo ir nepūtė vėjai. Stovyklose nakties metu būdavo slenkama su uždaviniu – viešose vietose iškabinti partizaniškus atsisaukimus, raginančius kalbėti lietuviškai, laikytis drausmės, nešioti tvarkingas uniformas... Vykdyti pionerijos uždavinius, draugovė Rake buvo išsikasusi 14 pėdų gylio, 12 x 22 pėdų bunkerį. Draugovės eilėse per tą laiką viso pabuvojo apie 40 skautų.

Visuomenės renginiuose Miško broliai talkino kaip tvarkdariai, dalyvavo didesnėse iškilmėse. Lietuvoje išbuvojus disidentų judėjimui, į Ameriką atvykęs, per Rusijos šiaurę bei Suomiją perėjęs Vladas Šakalys, Šalčiūno pastangomis 1980 m. dalyvavo Rake švėstose, labai nuotaikingose Miško brolių Kūčiose ir pokalbyje po jų. Iš vėlesnių „Lituanicos“ veiklos laikų tunto įsakymuose sužinome apie Miško brolių draugovės „perėjimą į pagrindį“: skautų renginiuose draugovės nariai pradėjo dalyvauti ne su uniformomis, bet civiliai apsirengę pavieniui sėdėdavo tarp tėvų ar svečių – panašiai kaip pagrindžio darbuotojai Lietuvoje. Visa tai ir dar daugiau Šalčiūno įnašas į mūsų skautiją, lietuvių visuomenę ir į tų 40-ties jaunuolių gyvenimą.

Vengras A. Korda yra išsireiškęs, kad nepakanka būti „vengru“, privalu būti „talentingu vengru“. Panašiai mūsų Juozas Šalčiūnas skatino skautų vadovus būti talentingais lietuviais.

ATVIRUKAI IŠ BOTSWANOS

TREČIAS ATVIRUKAS

S 19°07' E 23°14'

Sesės ir broliai –

Sesės ir Broliai –

praėjusiomis dienomis susekėme kelis gepardus. Jie greitai ir puikūs medžiotojai. Jų medžioklė beveik visada sėkminga, bet jeigu prie grobio prisitartina kiti plėšrūnai, gepardas palieka jį ir pabėga.

Vieną kartą seklys susekė gepardą, kuris buvo neseniai sumedžiojęs impalą. Gepardas visai nekreipė dėmesį į mūsų „Land Cruiser“. Jis išsėjos pavėsyje su išpūstu pilvu, nes jau buvo suėdęs impalos šlaunis. Kad saulė nekepintų gyvūno, gepardas patraukė savo grobį į pavėšį ir dantimis pradėjo lupti kailį.

Kitą dieną, maždaug valandą prieš saulėlydį, pastebėjome gepardo patelę su keturiais jaunikliais. Kartas nuo karto patelė sustodavo ir iškūsi galvą virš žolių žvalgydavosi grobio arba pavojingų priešų. Radusi atvirą vietą, kurioje ji jautųsi saugi, patelė su jaunikliais atsigulė pailsėti. Vienas jauniklis atsigulė mamos glėbyje, o ši pradėjo jį laižydama prausti. Gražus vaizdas, bet gepardai ten neužsibuvo, nes išlikimo dėsnis reikalavo tęsti medžioklę. Linkėjimai.

Brolis Pilkasis Garnys

ISTORIJOS UŽKULISIUOSE

1940 M. RINKIMAI Į LIAUDIES SEIMĄ: balsuoti „atėjo“ 106 proc. gyventojų

Prieš 75 metus, 1940 m. liepos 21 d. įvykę rinkimai į Liaudies Seimą, kurį sudarė 79 žmonės, pagal Maskvoje parengtą scenarijų nusprendę prašyti, kad Lietuva būtų priimta į Tarybų Sąjungą, buvo organizuojami nesilaikant įstatymų, dalijant pažadus ir grasinant bei terorizuojant, o rezultatai buvo visiškai sufalsifikuoti, sako istorikas Algirdas Jakubčionis. „Tarkim, buvo paskelbta, kad Pasvalio valsčiuje balsuoti atėjo 106 proc. Pasvalio valsčiaus gyventojų. Kadangi buvo duotas nurodymas parodyti, kad balsavo labai daug žmonių, koks nors mažaraštis ir parašė 106 proc.“, – pasakoja mokslininkas.

A. Jakubčionio žodžiais, marionetinis Liaudies Seimas iš tikrųjų buvo Sovietų Sąjungos vadovybės įrankis, padėjęs sovietizuoti Lietuvą, įtvirtinti okupaciją ir parodyti, kad mes, lietuviai, latviai ir estai, tai padarėme savo rankomis.

– Kaip yra su pavadinimu? Lietuva tapo Tarybų ar Sovietų Sąjungos nare? Kodėl sakome Sovietų, o ne Tarybų Sąjungą?

– Sovietai iš karto ėmė vartoti terminą „tarybų“, pabrėždami tarybiškumą, liaudiškumą ir pan. O „sovietų“ terminas Vakarų visuomenėje, Vakarų istorikų darbuose yra priimtas kaip tikrasis sovietinio režimo pavadinimas. O Lietuva oficialiai tuo metu buvo paskelbta LTSR. Kaip ir Salomėja Nėris dainavo: „Lietuvos daugiau nebėr, Lietuva – LTSR.“

– Kurį terminą geriau vartoti? – Sovietų.

– Kokia tai buvo diena, kai Lietuva tapo Sovietų Socialistine Respublika?

– Vienu sakiniu atsakyti labai sudėtinga. Į šią dieną Sovietų Sąjunga tikrai ėjo bent pusmetį. Pagrindinis Sovietų Sąjungos tikslas buvo atkurti Rusijos imperiją su 1914 m. buvusiomis sienomis ir tai padaryti pačių lietuvių, latvių ar estų rankomis. Kitais žodžiais tariant, Liaudies Seimas buvo Sovietų Sąjungos vadovybės įrankis, padėjęs sovietizuoti Lietuvą, įtvirtinti okupaciją ir parodyti, kad mes, lietuviai, latviai ir estai, tai padarėme savo rankomis.

– Ar žmonės realiai suvokė, kas vyko

tuo metu? Juk Liaudies Seimo rinkimai buvo fiktyvūs.

– Pirmiausia Liaudies Seimo rinkimai buvo suorganizuoti labai greitai, per 10 dienų. Pagal tikrosios Lietuvos įstatymus nuo rinkimų datos paskelbimo turėjo praeiti trys mėnesiai, turėjo būti agitacija, rinkimų kampanija ir t. t. Turint omenyje to meto komunikacijos priemones, per šias kelias dienas Lietuvos gyventojams susigaudyti, kas vyksta, buvo labai sudėtinga.

Antra, buvo paleista didžiulė informacinė medžiaga, kone informacinis karas, kuriame buvo visko: ir pažadų, ir grasinimų. Tarkim, buvo sakoma, kad visi bežemiai ir mažžemiai gaus žemės. Tas, kuris jos neturėjo, galvojo – o gal iš tiesų tos žemės gausiu. Tiems, kurie turėjo paėmę paskolas, buvo pasakyta, kad jų nereikės grąžinti. Taip pat buvo žadamas geras atlyginimas ir t. t. Apibendrinant – visiems gyventojų sluoksniams viskas ir iš karto. Taigi tokia nežabota propaganda suvaidino tam tikrą vaidmenį.

Kitas dalykas, kad rinkimų rezultatai buvo falsifikuoti. Tarkim, buvo paskelbta, kad Pasvalio valsčiuje balsuoti atėjo 106 proc. Pasvalio valsčiaus gyventojų. Kadangi buvo duotas nurodymas parodyti, kad balsavo labai daug žmonių, koks nors mažaraštis ir parašė 106 proc.

Be to, prasidėjo tam tikras terorizavimas. Jau liepos 7 d. buvo pareikšta, kad tie, kurie nebalsuos, bus liaudies priešai. Iš viso iki rinkimų buvo suimta daugiau nei 500 žmonių ir jie buvo pavadinti liaudies priešais. Tada visi suprato, kas bus tiems, kurie neis balsuoti. Tokia bendra atmosfera ir buvo iki rinkimų.

– Dabar nemažai diskutuojama apie asmenybes, kurios priklausė Liaudies Seimui, delegatus, kurie vyko į Maskvą. Kiek tarp jų buvo tikinčių sovietine santvarka, apsimečiusių, kad tiki, ar apskritai nesupratusių, kur pateko?

– Buvo kelios žmonių kategorijos. Viena kategorija tie, kurie buvo susiję su įvairiomis Sovietų Sąjungos struktūromis, kurie buvo užverbuoti ir kurie tiesiog negalėjo nevykdyti to, ką Sovietų Sąjunga jiems nurodė.

Kita kategorija galėjo būti tie, kurie tikėjo galima socialine revoliucija, iš principo pagerinsiančia Lietuvos gyventojų padėtį. Galbūt tai tie, kurie buvo išję iš liaudininkų, gal tai Gedvilas, gal dar kuris vienas kitas. Bet turbūt nuo birželio pabaigos jie jau suprato, kad iš principo kitaip būti negali, kaip kad vykdyti Maskvos valią.

O Lietuvos komunistų partija absoliučiai ir be jokių komentarų tarnavo tik Maskvai ir vykdė viską, kas jiems buvo nurodyta.

– Kai kurių istorikų teigimu, dėl griežto Antano Smetonos režimo, cenzūros maždaug 1939 m. tarp intelektualų būtų nemenko pakrikimo. Kiek tai galėjo turėti įtakos tam, kad jie nematė grėsmių?

– Tai galėjo turėti įtakos, nes, kuo toliau, tuo labiau stiprėjo įsitikinimas, kad Lietuvą reikia demokratizuoti. Tam tikri pokyčiai 1939 m. viduryje ir antroje pusėje buvo, tačiau A. Smetona galų gale pareiškė, kad jis neatmeta Lietuvos demokratizavimo kelio, bet turi praeiti dar 10–15 metų. Turbūt tai atvedė prie to, kad kairieji inteligentai dar labiau nusivylė šiuo režimu ir ieškojo galimybių jį pakeisti.

Taigi paklydusių, patikėjusių socialinės revoliucijos arba pokyčių, demokratizavimo idėjomis galėjo būti. Bet, manyčiau, jie labai greitai pamatė, koks tai režimas. Užteko, tarkim, minėtų liepos suėmimų, ir per Kauną nuėjo gandas, kad suimami žymūs žmonės. Kaune tuo metu buvo 160 tūkst. gyventojų ir toks gandas iš karto padarė poveikį, nuteikiantį prieš režimą.

– Vienas skaudžiausių sovietmečio įvykių – trėmimai. Kaip nutiko, kad kaimynai skųsdavo kaimynus?

– Be abejo, visko galėjo būti. Buvo ir nepasitenkinimo kitu, buvo, kad vienas į kitą pažiūrėjo ne taip, į meilę neatsakė. Bet, manyčiau, masinio reiškinio, kad lietuviai skųstų vieni kitus, iš esmės nebuvo. Kai buvo minimas filosofo Girniaus jubiliejus, perskaičiau mintį, kad lietuvių tauta – viena pačių humaniškiausių tautų. Taigi nemanyčiau, kad po tokio įvertinimo galima sakyti, jog mes buvome tokie jau labai negerai.

LRT.lt

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI
LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA, UKRAINA, RUMUNIJA

Siuntinių paėmimas iš namų:
630-774-2136

Asmeninių siuntų tel.:
708-907-3000

SIUNTINIŲ PRIĖMIMO VIETOS

NAUJA **Granitex** 704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126 Tel: 630-888-1838

NAUJA **Biomed** 360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6676

NAUJA **Biomed 2** 4548 N. Harlem Ave, Harwood Heights, IL 60706 Tel: 773-656-2430

NAUJA **Galos Caves** 6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634 Tel: 773-283-7701

NAUJA **Extreme Exteriors** 3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176 Tel: 847-671-1155

Excel Insurance 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700

Atlantic Express Chicago 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919

Smilga 2819 83rd St. Darien, IL 60561 Tel: 630-427-0929

Lithuanian Plaza 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866

Kunigaikščių Užėiga 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622

Rūta 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882

Always With Flowers 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339

Eurus Deli 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290

Wonders of Nature 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-793-1000

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą **1-708-599-9680**

Centrinio ofiso adresas.:
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuva priims 325 migrantus

Vilnius (ELTA) – Prezidentė Dalia Grybauskaitė po vykusio Europos Sąjungos (ES) vidaus reikalų tarybos posėdžio, kuriame buvo svarstomas ir migrantų dalybų klausimas, teigė, kad visos Baltijos šalys gavo „objektyvius ir pagrįstus skaičius.“

Prezidentė žurnalistams aiškino, kad „vidaus reikalų taryboje šiandien buvo priimti pagrindiniai sprendimai, bet jie negalutiniai – skaičius iki galo nebuvo nuspręstas, iki rudens turėsime skirstytis dar papildomai. Bet šiandien priimtas sprendimas dėl 55 tūkst. išskirstymo per įvairias programas. Dvi pagrindinės programos, tai

yra perkėlimas iš Graikijos ir Italijos, apie ką kalbėta ir Vyriausybės nutarime, kur buvo priimtas sprendimas, kad būtų ne daugiau nei 250 žmonių perkelta į Lietuvą. Ir dar viena problema – pabėgėliai iš trečiųjų šalių, kur turėjo būti išskirstyta tik 20 tūkst., tai reiškia, kad Lietuvai tenka apie 85 tokius pabėgėlius. Bendra suma per abi programas Lietuvai yra 325 asmenys, bet būtent taikant mūsų pasiūlytą formulę šis skaičius yra pasiektas.“

Šalies vadovė teigė, kad šis skaičius turės būti priimtas per dvejus metus nuo 2016-ųjų metų sausio mėnesio.

Žaliojo tiltas – jau be skulptūrų

Vilnius (alkas.lt) – Liepos 21 d. naktį Vilniuje nuo Žaliojo tilto nukeltos visos keturios sovietmečiu 1952 metai pastatytos skulptūros liaudyje vadinamos „balvonais“. Pasak Vilniaus mero Remigijaus Šimašiaus, šios skulptūros buvo nukeltos dėl jų avarinės būklės. Tačiau, pasak mero, jų restauruoti kol kas nežadama.

Stalinizmo laikus menančios nukeltos skulptūros išgabentos į savivaldybės įmonės „Grinda“ aikštelę. Čia patalpintos į metalinius rėmus

jos stovės tol, kol bus nuspręsta, ką su jomis daryti toliau.

Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba (NKPVT) šias skulptūras yra įtraukusi į Kultūros vertybių sąrašą. Valstybinės kultūros paveldo komisijos (VKPK) pirmininkė Gražina Drėmaitė, nukėlus sovietines skulptūras pareiškė, kad jeigu Lietuvoje yra laikomasi įstatymų, tai Žaliojo tilto skulptūros restauruotos turi būti vėl atstatytos ant tilto.

Kas bus Europos kultūros sostinė 2022 m.

Vilnius (ELTA) – Kultūros ministerija paskelbė kvietimą Lietuvos miestams dalyvauti nacionalinėje atrankoje 2022 m. Europos kultūros sostinės vardui gauti. Šis vardas kasmet suteikiamas ne daugiau kaip vienam miestui dviejose Europos Sąjungos (ES) valstybėse narėse. 2022 m. šios valstybės bus

Lietuva ir Liuksemburgas. 2009 m. Vilnius buvo Europos kultūros sostinė.

Lietuvos miestų paraiškų 2022 metų Europos kultūros sostinės vardui gauti bus laukiama iki 2016 m. gegužės 24 d. Atranką laimėjęs miestas turėtų būti paskelbtas 2017 m. Jis būtų finansuojamas 1,5 mln. eurų iš ES programos.

Atidarytas Nacionalinis lankytojų centras

Saugomų teritorijų Nacionalinis lankytojų centras.

Voruta.lt nuotr.

Vilnius (Lrt.lt) – Atvertas Saugomų teritorijų Nacionalinis lankytojų centras. Jame lankytojai galės susipažinti su vertingiausiomis mūsų šalies vietovėmis bei išsirinkti norimus kelionės po Lietuvą maršrutus.

Po vienu stogu galima rasti informacijos apie visus šalies nacionalinius ir regioninius parkus, rezervatus, draustinius bei gamtos paminklus. Centras įkurtas norint paskatinti mūsų

šalies turizmą bei domėjimąsi saugomomis teritorijomis.

Nacionalinio lankytojų centro dizainas išskirtinis – galima pasijusti tarsi gamtoje – girdimi čiulbantys paukščiai, galima apsilankyti šikšnosparnių buveinėje ar kino salėje, kurioje filmai apie gamtą, o interaktyviuose ekranuose galima sužinoti visas saugomų teritorijų įdomybes ir keliavimo galimybes.

Išsiųstas iš šalies Rusijos konsulas Odesoje

Kijevas (BNS) – Ukrainos valstybinė saugumo taryba (UST) pranešė, kad Kijevas paskelbė Maskvos generalinį konsulą Odesoje *persona non grata* už veiklą, nesuderinamą su jo diplomatinėmis pareigomis.

„Saugumo tarnyba ir toliau nustatinės užsieniečius, kurie veikia

prieš mūsų vyriausybę, prisidengdami diplomato statusu“, – sakoma UST pranešime, kuriame dar nurodoma, kad šis diplomatas jau išvyko iš Ukrainos.

Tarptautinė teisė nereikalauja, kad Kijevas paaiškintų savo sprendimą dėl generalinio konsulo išsiuntimo.

Popiežius šalina susitepusius vyskopus

Vatikanas (15min.lt) – Vatikanas pranešė apie 63 m. arkivyskupo Antonio Carlos Altieri, Passo Fundo (Brazilija) arkivyskupijos vadovo atsistatydinimą, nors pagal Katalikų Bažnyčios kanonus toks žingsnis vyskupui privalomas tik sulaukus 75 m.

Taip pat iš pareigų pasitraukė 64 m. Autlano diecezijos (Meksika) vadovas, vyskupas Gonzal Galvano Castillo, kuris kaltinamas dangstęs kunigą išprievartavusį 11 metų berniuką, – praneša „Religion News Service“.

Altieri pagarsėjo tuo, kad susipriešino su daugybę kunigų, kai išleido 600 tūkst. dolerių savo gyvenamosios vietos, arkivyskupijos biurų ir seminarijos atnaujinimui.

Praėjusių metų kovą Pranciškus priėmė Vokietijos vyskupo Franz Peter Tebartz van Elst atsistatydinimą,

paaiškėjus, kad jo rezidencijos ir vyskupijos biuro atnaujinimo kaina siekė 40 mln. dolerių.

Tokią kainą sudarė ne tik atnaujinimo išlaidos, bet ir prabangos dalykai, pavyzdžiui, 300 tūkst. dolerių vertės dekoratyvinių žuvų akvariumas, arba už 2,4 mln. dolerių pirkti bronziniai langų rėmai, už 240 tūkst. – spiraliniai laiptai.

Vyskupas taip pat turėjo prancūzų dizainerio Philippe Starck sukurtą vonią su pagalvėlėmis abiejuose galuose, o šio darbo kaina buvo apie 20 tūkst. dolerių.

Viskas iškilo viešumon praėjus vos keliems mėnesiams po to, kai Pranciškus buvo išrinktas popiežiumi ir pradėjo kritikuoti dvasininkus, kurie gyvena ištaigiai, nors jų gyvenimo būdas turėtų būti paprastas.

Vengrija statys užtvartą nuo nelegalų

Budapeštas (ELTA) – Užtvara Vengrijos pasienyje su Serbija, kuria siekiama sustabdyti į šalį plūstančius migrantus, bus užbaigta iki š. m. lapkričio 30 d. Pasak Vengrijos gynybos ministro Csaba Hende, keturių metrų aukščio užtvartos 175 km statyboje dalyvaus 900 žmonių.

Vengrijos Vidaus reikalų ministerija mano, kad ši laikina užtvara kol kas yra vienintelis būdas šaliai sustabdyti į ją plūstančių žmonių srautą. Pranešama, kad per šiuos metus į Vengriją nelegaliai pateko maždaug 81

300 žmonių.

Jungtinių Tautų pabėgėlių agentūra ir kitos organizacijos sukritikavo Vengrijos vyriausybės kampaniją, vykdomą reklaminėse lentose ir per rinkėjams išsiuntintus klausimynus, kuriuose migracija siejama su terorizmu.

Valdžia teigia, kad 95 proc. migrantų patenka į Vengriją iš Serbijos, kuri nėra ES narė. Apie 80 proc. į Vengriją atvykstančių migrantų bėga nuo karų Sirijoje, Irake ir Afganistane.

Sirijos prezidentas pataisė Koraną

Paryžius (Rubrikos.lt) – Sirijos vyriausybė paskelbė apie naujos Korano versijos išleidimą. Praėjusią savaitę ji iškilmingai buvo pristatyta šalies vadovui Bashar al-Assad.

Skelbiama, kad Korano peržiūrėjimą ir naujos jo versijos leidimą užsakė pats B. al-Assad, norėdamas sumažinti neteisingos interpretacijos riziką. Tiesa, kai kurių ekspertų manymu, toks žingsnis gali būti suprastas ir kaip sunkus religinis nusizengimas.

Vyriausybei pavaldi Sirijos ži-

niasklaida neatskleidžia, kokie konkretūs pakeitimai buvo atlikti. „Mums išties reikalingi tokie veiksmai, leidžiantys išvengti iškraipymo ir neteisingų interpretacijų, kai kalba eina apie Koraną ir pranašo Mahometo mokymus“, – teigė B. al-Assad.

„Sunku tiksliai pasakyti, ką šio projekto rengėjai padarė su Koranu, – sakė Islamo religijos studijų ekspertas John Hoover. – Kai sekuliarus su alavitu judėjimu siejamas šalies vadovas užsako tokius pakeitimus, jie neturėtų būti labai reikšmingi.

Nutraukta V. Janukovyčiaus paieška

Maskva („Kommersant“) – Interpolo teigimu, Viktoras Janukovyčius yra išbrauktas iš ieškomų žmonių sąrašo ir pašalinti duomenys iš sistemos, kurioje įvairios valstybės dalinasi informacija apie ieškomus asmenis.

Rusijos žiniasklaidos teigimu, V. Janukovyčiaus duomenys buvo pašalinti po jo pareikšto protesto bei teisininkų pareiškimo. Tarptautinė buvo-

sio Ukrainos vadovo paieška pradėta šių metų sausio 12 d.

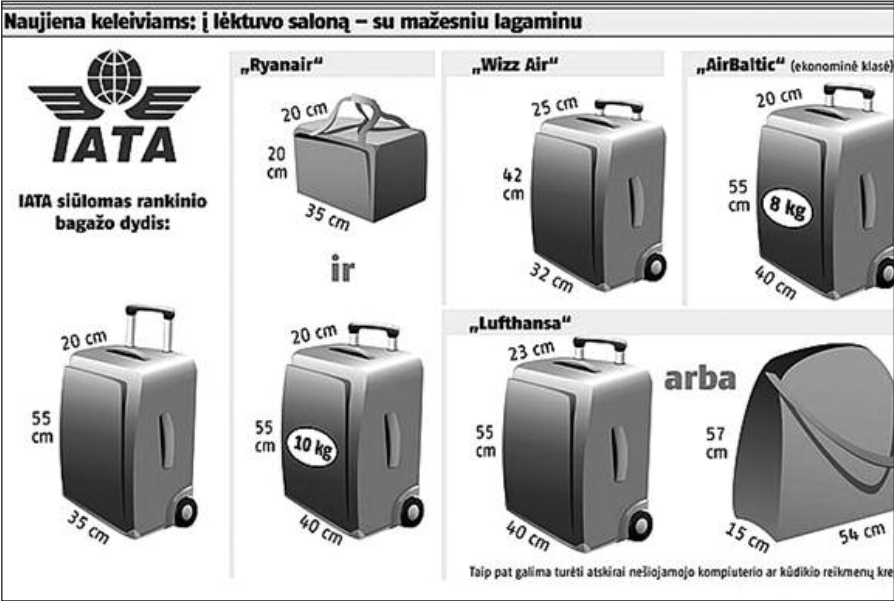
V. Janukovyčius pabėgo į Rusiją po to, kai 2014 m. vasario 20 d. „Berkut“ ir specialiųjų pajėgų nariai Kijeve, Maidane sušaudė daugiau nei šimtą beginklių protestuotojų. Ukrainos Aukščiausioji Rada šių metų vasario 4 d. atėmė iš V. Janukovyčiaus Prezidento titulą.

Skaitykite „Draugą“ greičiau! www.draugas.org

VERSLO NAUJIENOS

Besiruošiantiems skristi lėktuvu

Tarptautinė oro transporto asociacija (IATA), pasiūlusi sumažinti rankinio bagažo, įnešamo į lėktuvo saloną, dydžio standartą, suskubo raminti keliautojus. Agentūra išplatino patikslinimą, jog pateiktas naujas standartas yra tik rekomendacinio pobūdžio ir atspindi „optimalų“, o ne „maksimalų“ rankinio bagažo dydį. Be to, kaip ir iki šiol, kiekviena skrydžių bendrovė yra laisva nustatyti savo ribas rankinio bagažo išmatavimams. „Keliaujančiam oro transportu šis IATA sprendimas iš esmės yra nereikšmingas, nes kiekvieną kartą keliautojas bet kuriuo atveju turi žiūrėti į oro bendrovės nustatytą didžiausią bagažo dydį.

Tad nemanau, kad artimiausiu metu sulauksime kokių nors realių pokyčių”, – sakė kelionių agentūros „Makalius.lt” vadovas Rimvydas Širvinskas. Jo teigimu, į Lietuvą skraidančios mažų sąnaudų bendrovės jau iki šiol turėjo nustačiusios visiškai kitus standartus, nei siūlė IATA: „Wizzair” nemokamai leidžia su savimi į saloną pasiimti tik gerokai mažesnių išmatavimų bagažą, o „Ryanair” kaip tik įvedė daugiau laisvės ir pradėjo leisti įsinešti du krepšius.

R. Širvinskas taip pat atkreipė dėmesį, kad daugiausia skrydžių iš Lietuvos rengiančios „Ryanair” ir „Wizzair” kompanijos nėra IATA asociacijos narės. Tačiau netgi IATA priklausančios SAS ar „Lufthansa” bendrovės iki šiol turėjo nustačiusios didesnę leidžiamą rankinio bagažo dydį, nei rekomenduoja IATA.

„Vargu ar tos oro bendrovės, kurios iki šiol taikė pakankamai lanksčią bagažo politiką, pradės įvedinėti griežtus apribojimus. Todėl kol kas nematau jokio tikslo vartotojui rinktis mažesnius lagaminus.

Apskritai, jeigu šiuo metu renkatės naują rankinį bagažą, siūlyčiau keleiviams pažiūrėti į konkrečių – jiems aktualių oro bendrovių dabartinius reikalavimus. Daugelis jų leidžia įsinešti 55 cm aukščio ir 40 cm pločio lagaminus, o labiau varijuoja maksimalus gylis – tarp 20–25 cm. Pavyzdžiui, Lietuvoje populiariausia ‘Ryanair’ aviakompanija leidžia į saloną įsinešti 20 cm gylio lagaminą”, – kalbėjo „Makalius.lt” vadovas.

IATA savo rekomendacijose pasiūlė 5 cm sumažinti rankinio bagažo dabartinį standartinį plotį. Asociacijos teigimu, jeigu visi keleiviai, lipdami į 120 ir daugiau sėdimų vietų turinčius lainerius turėtų siauresnius lagaminus, šie visi tilptų į orlaivyje esančias daiktų dėtuves. Tai, pasak asociacijos atstovų būtų patogu keliaujantiems ir taip pat padėtų paspartinti keleivių įlaipinimą bei išlaipinimą.

„Vis tik keliaujantiems nereikėtų nerimauti – jeigu keliaujate su lagaminu, kuris tiko anksčiau, jis bus tinkamas ir toliau, tik išliks ta pati rizika, kad esant pilnam lėktuvui, lagaminui gali pritrūkti vietos viršutinėje dėtuvėje”, – aiškino IATA vyresnysis viceprezidentas Thomas Windmuller.

IATA teigimu, 9 aviakompanijos – Brazilijos „Azul”, Vokietijos „Lufthansa”, „Emirates”, „Avianca”, „Qatar Airways”, „Cathay Pacific Airways”, „China Eastern”, „China Southern” ir „Caribbean Airlines” – svarsto galimybes suteikti tam tikrą prioritetą keliaujantiems su siauresniais lagaminais, nors jokių konkrečių sprendimų dar nėra. „Lufthansa” atstovė spaudai Christina Semmel tepasakė, kad bendrovė „šiuo metu vertina” IATA pasiūlymą.

Taip pat kol kas nė viena aviakompanija nenumato įvesti pasiūlyto standarto kaip apribojimo rankiniam bagažui, o kai kurios jų netgi pareiškė, kad joms standarto mažinimas nereikalingas, nes naujuose lėktuvuose, pavyzdžiui, „Boeing 737–900”, dėtuvės daiktams yra 48 proc. erdvesnės ir pakankamai gilios, kad laisvai tilptų keliautojams įprastas rankinis bagažas.

Lrytas.lt

Euro ir kitų valiutų santykiai (2015 metų liepos 22 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 0,92 EUR
- 1 AUD (Australijos doleris) – 0,68 EUR
- 1 CAD (Kanados doleris) – 0,71 EUR
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 1,43 EUR
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 0,61 EUR

Kelias į Afrikos rinką nėra paprastas

Lietuviška jautiena jau gali būti eksportuojama į Tunisą (Afrikoje), o artimiausiu metu toki leidimą turėtų suteikti ir Marokas, pranešė Valsstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba. Lietuvos maisto perdirbimo įmonių mėginimai eiti į Afrikos rinką kol kas gana kuklūs. Valstybinės maisto ir vetrinarijos tarnybos (VMVT) vadovas Jonas Milius tvirtina, kad Lietuvos įmonės jautieną į Tunisą jau gali eksportuoti, nes jau suderinti visi dokumentai. Tuo metu Marokas formaliai leido importuoti jautieną, tačiau kol kas nėra suderinti sertifikatai.

Šiaurės Afrika yra viena patraukliausių krypčių dėl sąlyginai nedidelio atstumo ir didelių rinkų. Jautienos eksporto į musulmoniškas šalis galimybės atsivėrė, šiemet leidus skersti gyvulius, prieš tai jų neapsvaiginus.

Lietuvos maisto perdirbimo įmonių mėginimai eiti į Šiaurės Afrikos rinką kol kas gana kuklūs – tenka susigrumti su kinais ir indais, įveikti vietos mentalitetą.

Mėsos perdirbimo įmonės „Agrovet”, jau išsiuntusios bandomąsias produktų partijas, vadovas Augenijus Gudžiūnas Juodąjį žemyną vadina viena realiausių galimybių gerokai padidinti eksporto apimtį ir bent iš dalies pakeisti Rusiją: „Afrika įdomi tuo, kad ten pripažįsta europietiškus sertifikatus ir dažnai mums nereikia papildomų dokumentų bei patikrų”.

Sausų pusryčių gamintojos „Cerera foods”, kurios pardavimai Afrikoje sudaro apie 10 proc. įmonės apyvartos ir kuri norėtų šį skaičių padidinti iki 20 proc., komercijos direktorius Kęstutis Jokubauskas teigė, kad įmonė dirba su Pietų Afrikos respublika, atnaujinio santykius su Alžyru, iš ten jau turi gauti konkrečių užsakymų, tačiau neradusi tinkamo atstovo, bendrovė pasitraukė iš Maroko rinkos.

Šiais metais susitarimai dėl kiaulienos ir jautienos eksporto pasiekti su Juodkalnija ir Hongkongu, dėl jautienos – su Bosnija ir Hercegovina, dėl pieno produktų – su Čile ir Argentina, dėl žuvininkystės produktų – su Brazilija.

BNS, MŪ inf.

Lietuva pirmoji Europoje pritaikė baudmes

Vaikai geria energinius gėrimus. Extrafm nuotr.

Per devynis mėnesius, kai Lietuva pirmoji Europos Sąjungoje (ES) uždraudė parduoti energinius gėrimus nepilnamečiams, policija registravo pažeidimus. Prekybininkai teigia, kad nepilnamečių bandymų įsigyti energinius gėrimus pasitaiko iki šiol, bet jie nėra dažni. Policijos departamento atstovas pranešė, kad jau yra surašyta protokolų asmenims, pardavusiems energinius gėrimus asmenims, jaunesniems nei 18 metų, ir dar keli tiems, kurie nupirko ar perpardavė juos nepilnamečiams.

„Kartais nepilnamečiai paprašo vyresnių bendraamžių nupirkti gėrimus. Mūsų apsaugos darbuotojai į tai reaguoja, kartais tenka kviešti policiją, kartais užtenka įspėjimo”, – sakė „Maxima LT” komunikacijos vadovė Renata Saulytė.

Už energinių gėrimų pardavimą nepilnamečiams gali būti baudžiama nuo 58 iki 116 eurų.

Lietuva pernai tapo pirmąja ES šalimi, uždraudusia energinių gėrimų pardavimą nepilnamečiams. Draudimas įsigaliojo lapkričio 1 dieną.

„Mūsų ūkis”

Telekomunikacijų milžinės „Huawei” sėkmė

Kinijos telekomunikacijų milžinė „Huawei” pranešė apie 30 proc. per pastaruosius šešis mėnesius pakilusį savo pelną. Daugiausiai įtakos tokiam šuoliui turėjo stiprūs išmaniųjų telefonų pardavimai. Pajamos šiuo laikotarpiu pasiekė 175,9 mlrd. juanių (28,3 mlrd. JAV dolerių). Anot įmonės atstovų, labiausiai prisidėjo prie augimo išmaniųjų telefonų padalinys. Pajamos šiuo laikotarpiu pasiekė 175,9 mlrd. juanių (28,3 mlrd. JAV dolerių). Anot įmonės atstovų, labiausiai prisidėjo prie augimo išmaniųjų telefonų padalinys.

„Huawei” Kinijoje laikoma trečia stambiausia išmaniųjų telefonų pardavėja – ji kiek atsilieka nuo „Apple” ir „Xiaomi”.

Taip pat įmonė laikoma viena iš didžiausių pasaulyje telekomunikacijų įrangos gamintojų. Dėl pirmavimo pasaulio komunikacijos bokštų ir kitos infrastruktūros srityje ji rungtis su Švedijos „Ericsson”.

Praėjusiais metais bendrovė pranešė, kad jos pajamos pakilo 20-čia procentų.

ELTA

ROMANTIŠKA NEROMANTIŠKA PROFESIJA

Prie kvapų pramonės lopšio

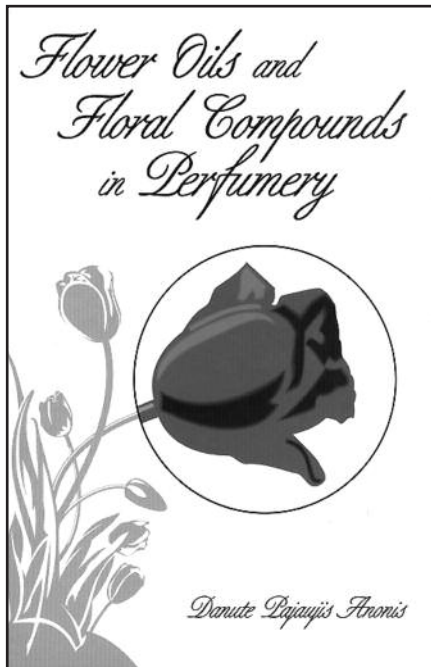
*Moteris, kuri nesikvėpina
– neturi ateities...*

Coco Chanel

Kvepalai – kvapniųjų aliejų, aromatinių junginių ir kitų tirpių medžiagų mišinys, naudojamas siekiant suteikti malonų kvapą žmogui ar daiktui. Žodis parfumerija kilęs iš lotynų kalbos per fumum – „prieš rūkymą“. Kvepalų gamybos menas prasidėjo senovės Mesopotamijoje ir Egipte, vėliau kvepalai buvo kuriami ir rafinuojami romėnų ir persų. Kvepalai ir parfumerija taip pat egzistavo Rytų Azijoje, dauguma kvapų buvo pagaminti smilkalų pagrindu. Manoma, kad pirmoji kvepalų gamintoja pasaulyje buvo chemikė moteris vardu Tapputi, kuri paminėta antrojo tūkstantmečio pr. m. e. dantiraščio lentelėje Mesopotamijoje. Archeologai Kipre atrado tai, kas, kaip manoma, yra pasaulyje seniausi kvepalai. Kvepalų buteliukams yra daugiau kaip 4 000 metų, jie buvo atrasti senovinėje parfumerijos gamykloje – kartu su distiliavimo indais, maišymo dubenimis, piltuvėliais.

Senais laikais žmonės naudojo vaistažoles ir prieskonius, tokius kaip migdolai, kalendra, mirta, spygliuočių sakai, bergamotė, bet ne gėles. Persijos gydytojas ir chemikas Avicena įdiegė perdirbimo būdą, t. y. išgaudavo iš žiedų aliejų naudodamas distiliaciją (procedūra, dažniausiai naudojama šiandien). Iš pradžių jis eksperimentavo su rože. Iki jo atradimo skysti kvepalai buvo aliejaus ir smulkinėtų vaistažolių arba vainiklapių mišiniai. Rožių vanduo buvo labiau rafinuotas ir nedelsiant tapo populiarius. Abi žalių sudedamųjų dalių ir distiliacijos technologijos darė didelę įtaką Europos parfumerijai ir moksliniams įvykiams, ypač chemijai. Parfumerijos žinios pasiekė Europą prieš XIV a. iš dalies dėka islamo paplitimo.

Pirmus šiuolaikinius kvepalus sukūrė vengrai. Šie kvepalai buvo pagaminti 1370 m. Vengrijos karalienės Elizabeth įsakymu iš iškvėpinto aliejaus, sumaišyto su alkoholio tirpalu, ir buvo žinomi visoje Europoje kaip Vengrijos vanduo. Parfumerijos menas klestėjo renesanso Italijoje ir XVI amžiuje, italų patobulinimai buvo įdiegti Prancūzijoje Catherine de Medici asmeninio kvepalų gamintojo Rene le Florentin. Jo laboratorija buvo sujungta su jos apartamentais slapto praėjimu, kad jokios formulės negalėtų būti pavogtos kelyje. Prancūzija greitai tapo Europos kvepalų ir kosmetinės gamybos centru. Gėlių auginimas kvepalams tapo pagrindine pramonės šaka Prancūzijos pietuose. Renesanso periodu kvepalai buvo panaudoti pirmiausiai karališkos šeimos ir turtuolių ir, kad paslėptų kūno kvapus, susidarančių dėl to meto higienos ypatumų. Iki XVIII a. aromatiniai augalai buvo auginami Prancūzijos Grasse srityje, kad suteiktų augančiai kvepalų pramonei

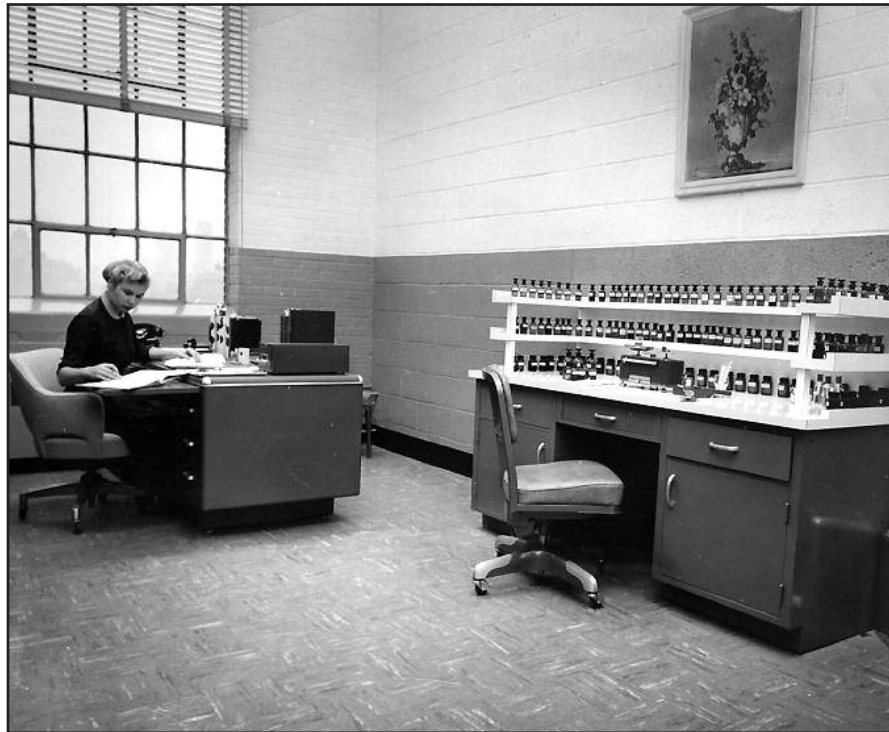

Danutės Pajaujytės-Anonienės knygos *Flower Oils and Floral Compounds in Perfumery* viršelis

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Kaip toj pasakoj – pastebi takelį, kažkokia jėga trukteli už rąkų, pradėdi juo eiti ir prieini ką nors didelio ir gražaus – pievą, jūrą ar pilį. Taip atsitiko ir su šia istorija – į rankas atsitiktinai pateko anglų kalba jau gana seniai išleista knyga apie gėlių aromatų kompozicijas parfumerijoje *Flower Oils and Floral Compounds in Perfumery* (Carol Stream, IL: Allured Publishing Corporation, 1993). Akį patraukė lietuviška autorės pavardė: Danutė Pajaujytė-Anonienė. Pradėjus vynioti kamuolių, paaiškėjo, kad ši neseniai 90-metį atšventusi lietuvė ne tik dalyvavo pačioje amerikietiško kvepalų kūrimo pradžioje, ne tik buvo vienintelė lietuvė šioje pramonėje, bet ir apskritai pirmoji bei ilgą laiką vienintelė moteris Amerikos kvepalų kūrėjų draugijoje („American Society of Perfumers“)!

Danutė Pajaujytė gimė 1925 m. balandžio 30 d. Marijampolėje. Iš profesijos – chemikė. 1942–1944 m. ji studijavo Vytauto Didžiojo universitete Kaune. 1944-aisiais pasitraukė į Vokietiją, 1945–1946 m. lankė Aukštosios technikos mokyklą Hanoveryje. Atvykusi į JAV, Pajaujytė įstojo į Fordhamo universitetą New Yorke, kurį 1950-aisiais baigė chemijos magistro laipsniu. Šeimą sukūrė su inžinieriumi Vytautu Anoniu. 15 metų Anonienė dirbo aromatinių parfumerijos medžiagų tyrimo ir gamybos įmonėse. 1956 m. studijavo Šveicarijoje naujų aromatinių cheminių medžiagų pritaikymą. Nuo 1962-ųjų ji tapo chemijos ir parfumerijos konsultante. Skaitė paskaitas tarptautiniuose kongresuose JAV, Japonijoje, Anglijoje. Priklausė „American Society of Perfumers“ – buvo pati pirmoji moteris, priimta į šią draugiją. 1974 m. draugija suteikė Anonienei premiją už konkursinį rašinį. Parašė per 50 straipsnių, kurie išspausdinti japonų, anglų ir amerikiečių žurnaluose, taip pat minėtą knygą *Flower Oils and Floral Compounds in Perfumery*. Šiuo metu Danutė pensininkė, su vyru gyvena New Yorke.

Danutės Anonienės darbo pradžia. „Fritzide Brothers“ laboratorijoje, 1954 m.

Slaptumas visiškai dingęs

Prieš keletą metų mums kalbantis telefonu, Anonienė tvirtino, jog aromatinė chemija yra jos specializacija. Kolegos pripažįsta, jog tai gana reta mokslo sritis.

Tarpukario Lietuvoje išvis nebuvo tokios specialybės. Tik Vokietijoje studijų laikais Danutė buvo girdėjusi apie aromatinę chemiją. Matyt, toji chemija taip niekad ir neišgaravo iš jos galvos. Emigravus į JAV, jaunai moteriai reikėjo ieškotis darbo. JAV madų sostinėje ji susirado šveicarų įmonę „Firmenich“ (įsteigtą 1895 m. Ženevoje šveicaro chemiko Philippe Chuit), kuri specializavosi toje srityje. Sumanūs šveicarai plėtė verslą ir dar 1936 m. savo laboratoriją buvo atidarę New Yorke. Ten įsidarbino ir lietuvė Anonienė. Įmonės vadovams reikėjo, kad kuo daugiau būtų išnaudojamos jų aromatinės medžiagos ir iš jų kas nors sukurta. Jaunai lietuvei emigrantėi buvo įdomu aromatinės medžiagos panaudoti parfumerijoje. „Firmenich“ kurdavo tikrai pačią medžiagą, taip vadinamą bazę, tačiau kažkam reikėjo tai vystyti toliau – tas medžiagas sudėti į kvepalų kompoziciją. Šią kūry-

binę veiklą perėmė Anonienė. Šveicarai buvo patenkinti sukurtais kvepalais ir nutarė juos pasiūlyti didelėms prancūziškoms įmonėms. Anonienės pareiga buvo atsižvelgti į užsakovų pageidavimus ir sukurti kompozicijas, panaudojant medžiagas, kurias gamino „Firmenich“.

Mūsų pokalbio metu Danutė Anonienė pastebėjo, jog dabar viskas paprasčiau, bet tais laikais, kai ji dirbo laboratorijoje, formulės buvo slepiamos. Šiais laikais jeigu jau kvepalai sukurti ir turi savo vardą – gali kopijuoti kaip tik nori. Slaptumas yra visiškai dingęs. Anksčiau tokie specialistai kaip ji būdavo tarsi tarpininkai tarp įmonės, kuri gamina žaliavas ir tos, kuri kvepalus pardavinėja. Jei paslaptis būtų atskleista, tavo vardas taptų „tabu“ ir tavo patikimumas rinkoje iškart sušlubuotų.

Manasis „aš“

Dabar gaminami vardiniai kvepalai. „Kas nori – tas ir kuria, – pasakojo D. Anonienė. – Anksčiau įmonės turėdavo savo specialistus, kurių sukurtas atskiras aromatinės medžiagos sudėdavo taip, kad tapdavo kvepa-

Lietuvei parfumerei Anonienei teko saugoti daug profesinių paslapčių, 1970 m.

lais. Tuometinis procesas būdavo gan komplikuoatas. Būdavo keturių metų laikotarpis, kai galėdavai susipažinti su įmone, su gautomis žaliavomis ir pradėti su jomis atitinkamai dirbti. Tai buvo mokymosi stažas. Tik tada turėjai teisę tapti parfumeriu”.

Gėlių aromatai yra naudojami praktiškai kiekvienuose kvepaluose, todėl ne veltui Anonienė rašydama knygą, būtent juos pasirinko kaip savo tyrinėjimo objektą. „Rašydama knygą, aiškino ji, – aš pasirinkau vieną grupę, gėlinę ir ją nagrinėjau. Kvapai gali būti nebūtinai gėliniai, bet jie vis tiek turi turėti tam tikrą dalį gėlių. Bet kad sukurtum gerus kvepalus, reikia dar geros smarvytės idė! (anksčiau naudodavo katės išmatas, tačiau dabar tai jau uždrausta). Gali būti lengvesni, gali būti sunkesni kvapai – galimybių yra daug. Šiais laikais aromatinė chemija labai plėtojasi ir labai daug yra iš ko pasirinkti”.

Teiraujuosi – kaip gali būti sintetiniu būdu išgautas, tarkim, rožės kvapas? „Tai yra dalis aromatinės chemijos! Išanalizuoji rožę, – kas yra rožės kvapas? Jis tikrai sudėtingas, gali būti daugybė komponentų. Aišku, sinteti-

Namų aplinka mažai kuo skyrėsi nuo darbo aplinkos! 1970 m.

niu būdu gaminti kvapus yra pigiau, todėl daugiausia naudojami sintetiniai kvapai. O į brangesnius kvepalus įdedama dar ir tikra rožė – dešimt nuošimčių ar panašiai”, – aiškina profėsijos subtilybes parfumerė veteranė.

Paklausus Danutės Anonienės apie jos mėgstamiausią kvapą ar formulę, ji atsakė: „Aš asmeniškai niekada nemėgau sunkių kvepalų – tokių, apie kuriuos prancūzai sakydavo, kad kai moteris pasikvėpina, tai visi vyrai iš paskos laksto. Man patikdavo lengvesni kvapai, bet kartu turintys pakankamą bazę. Juk tai nėra tik dulkelė kokia nors... kad ir prancūziški ‘Channel’ kvepalai ‘Anteus’. Kvapai negali būti nusakomi vienu žodžiu ar dviem – jie yra gana komplikuoti”.

Kodėl moterys turi poreikį kvėpintis? Kodėl tai yra svarbu ir ką tai suteikia moteriai, ar pagaliau vyrui? Į tokius klausimus sulaukiau jos, kaip moters, o ne kaip profesionalios chemikės, atsakymo: „Aš manau, dėl savijautos. Pasikvėpini kvapalais, kurie tau patinka, ir tada jautiesi gerai. Kai kurios moterys naudoja kvepalus vyrų dėmesiui patraukti. Čia tas pats kaip išsirinkti suknelę – vienoms vienokia patinka, kitoms – kitokia ...”, – sakė pašnekovė.

Ar Danutė Anonienė irgi turi labai gerą uoslę – kaip tie profesionalai, vadinami „nosimis”, kurie atskiria labai

daug kvapų? Jos atsakymas kuklus: „Pradedi nuo paprastų kvapų, kombinacijų ir tą turi išiminti. Paskui jos vis sudėtingėja...” O pasiteiravus, kiek kvapų ji gali atskirti, Danutė nusijuokė: „Sunku pasakyti – gana daug. Tūkstančiais – ne, bet šimtais – tai tikrai...”

Darbas – ne tik laboratorijoje

Danutės Pajautytės-Anonienės knyga *Flower Oils and Floral Compounds in Perfumery* – solidus, net 257 puslapių leidinys. Autorė ryžosi tokiam projektui matydama, kad buvo ryški tos srities informacijos stoka, ir kad tokia knyga ypač padėtų jauniems studentams. Tačiau jos knyga skirta ne vien pradedantiems – chemikalų analizė naudinga ir toliau besigilintiems į aromatinę chemiją. Gal mūsų skaitytojai nustebės sužinoję, jog Anonienės knyga buvo išversta į japonų ir į kinų kalbas? Kiniečiai ir japonai labiausiai šios Amerikos lietuvis studija susidomėjo – Rytų pasaulyje buvo mažiausiai žinių apie aromatinę chemiją. Autorė prisipažino, negalėjusi skustis – knygos tiražas gan greitai ištirpo. O kodėl jos knyga nėra išversta į lietuvių kalbą? D. Anonienė pastebi, kad Lietuva nebando susikurti parfumerijos pramonės, labiau susitelkiama į kosmetiką

Lietuvė chemikė Danutė Anonienė rašydavo mokslinius straipsnius į profesionalų žurnalą *American Perfumer*. Straipsniai madų žurnalams – ne jos sritis.

Ar yra amžinų formulių?

Mūsų straipsnio herojė mano, kad taip – primindama apie legendinius prancūziškus kvepalus „Channel Nr. 5”. Jiems sukurti savo laiku buvo panaudoti aldehidai (organiniai junginiai), kurių niekas nenaudojo, ir panaudoti jie buvo labai geroj kombinacijoje su kitomis medžiagomis. Čia kaip su menu – jeigu sukurta tikrai kažkas gero – tai išlieka.

Kaip ir mene, amžinų formulių nėra daug. D. Anonienė tvirtina, jog „jeigu naudosi vien švelnias gėlytes, tai tie kvapai niekam tikę. Kiekvienas kvepalas turi turėti – tokio net neskaniai beveik kvėpiančio dalyko, kad susikombinuotų su kitais, ir tada jis pridoda tam tikro sodrumo.”

Pokalbio pabaigoje parūpo sužinoti, kokie mūsų dienų klasikiniai kvapai? Anonienė sakė, kad dabar yra labai, labai daug tų kvepalų! Senais laikais – pavyzdžiui kokiais 1925 metais – jų buvo galima ant pirštų suskaičiuoti. O dabar kvepalų prikurta pilna, ir anot mūsų pašnekovės, kurie išliks – labai sunku prognozuoti. Pagaliau tai yra skonio reikalas. Be to, skonis keičiasi su amžiumi. Išėjus į pensiją Danutė dabar labiau domina muzika nei kvapai. Ji mielai atnaušina vaikystėje pradėtas pianino pamokas. Dailė irgi užima didelę vietą jos gyvenime. Mėgsta muziejus, ypač „Metropolitan” New Yorke.

Menininkai pradeda nuo vizijos, o kaip su kvepalų kūrimu – nuo ko viskas prasideda? „Sužinai, kad yra naujų medžiagų, turi savo tam tikrą skonį ir tada žiūri – kas su kuo tinka. Jeigu tinka – eini toliau, vystai... O pavadinimai nebūtinai atspindi kvepalų pobūdį, – mano D. Anonienė, dirbusi parfumerijos pramonėje pačioje jos aušroje. – Tai dažnai būna tiesiog reklama.”

MANO VIRTUVĖ

Sveiki! Malonu, kad jūs kreipiate dėmesį į mano vedamą skyrelį „Drauge”, kad mezgasi dialogas. Gaunu laiškus, porą šiandieną noriu pacituoti.

Įdedate puikius ir įdomius receptus „Drauge”, bet niekad prie kepamų pyragų ar tortų nėra idėta formelių dydis ar forma (ar apvali, ar keturkampė, ar pailga. Esu nebloga virėja ir kepėja ir man neišivaizduojama duoti kam nors receptus be formelės ar formos dydžio. Tas gi geram kepinui yra būtina. Nėra verta idėti laiką į paruošimą recepto ir kartais brangokus produktus ir sugadinti viską neįdedant į tinkamą formą. Manau, jog aš ne viena, kuri to pasigenda...

Raimonda Kontrimienė
Mission Viejo, CA

Valerija Plepys iš Lemonto reaguoja į kepinus su varške (birželio 25 d. laidoje): „*Labai gerai skamba, bet neaišku, ar 1) varškė sausa ar su grietine; 2) ar stiklinė yra 8 oz.; 3) iškočiotos tešlos dydis; 4) kepimo indo dydis.*

Ačiū už pastabas – kepimo indo dydį pažadu ateityje būtinai nurodyti. Kalbant apie varškę, tai tikėjau, kad šeiminingės žino, jog kepinams naudojama „sausą” varškę – ne grūdėtoji, kuri yra skystesnė. Žinoma, ne visi gyvena apylinkėse, kuriose galima nusipirkti produktų iš Lietuvos ir kitų Rytų Europos kraštų (tarkim, lenkiškose parduotuvėse yra nemažai rūšių mums įprastos varškės). Šis skyrelis nėra pradžiamokslis, tad tikėjau, kad šeiminingės žino, jog lietuvišką varškę galima pakeisti „Farmer’s cheese”, *ricotta* ar net *mascarpone*, tik gaminys, žinoma, bus kitas. Šiame skyrelyje norima pasidalinti idėjomis, tikintis, kad jos pasirodys įdomios, ir kiekvienas galės patinkantį receptą pritaikyti savaip. Taip pat labai laikiu jūsų mėgstamų receptų. O tuo tarpu – **šaltos vaisinės sriubos**, juk vasara!

Jūsų Indrė

Šalta vyšnių sriuba

*Apie 2 litrai vandens (pusė galono)
3 puodeliai vyšnių (ne trešnių) be kauliukų
1 puodelis cukraus
1 valgomasis šaukštas krakmolo žiupsnelis cinamono, apelsino žievelės*

Vyšnias nuplauti, išimti kauliukus, užpilti verdančiu vandeniu, sudėti cukrų, cinamoną, žieveles ir pavirinti 10–15 minučių. Tada supilti ištirpintą krakmolą (šaukštą krakmolo reikia užpilti 2–3 šaukštais šalto virinto vandens ir išmaišyti). Krakmolą pilti mažą srovele nuolat maišant. Dar truputį pavirinti nenustojant maišyti, kad sriuba pradėtų lengvai tirštėti. Nuimti nuo ugnies ir atvėsinti. Galima užbalinti grietine, bet man labiau patinka su leistinukais.

Tam reikės:
*1 puodelio miltų
1 šaukšto ištirpinto sviesto
1 kiaušinio vandens ir druskos*

Į dubenėlį įmušti kiaušinį, įberti druskos ir išplakti. Įpilti puodelį vandens ir vėl išplakti. Plakant po truputį supilti miltus. Turi būti tiršta plakama tešla. Kad gautųsi gražūs leistinukai, reikia arbatiniu šaukšteliu dėti tešlą į verdantį vandenį. Kai leistinukai iškils į vandens paviršių, dar kelias minutes pavirti (paragaukite ar jau minkšti) ir nukošti per sietelį. Į sriubą įsidėti tiek, kiek norisi.

Rabarbarų sriuba

*3 puodeliai rabarbarų
1 puodelis cukraus
2 litrai vandens (pusė galono)
4 gvazdikėliai, žiupsnelis cinamono, apelsino žievelės
0,5 citrinos
1 valgomasis šaukštas krakmolo*

Rabarbarus nuplauti, nuvalyti ir supjaustyti kubeliais. Vandenį su cukrumi užvirinti, sudėti rabarbarus ir trumpai pavirinti – kad suminkštėtų, bet neištižtų. Išvirtus rabarbarus išgriebti į dubenį, o į skystį sudėti prieskonius ir pavirinti dar 5 min. Nukošti. Gautą nuovirą vėl užvirinti, supilti paruoštą krakmolą ir pakaitinti. Tada supilti pusės citrinos sultis ir sriubą atvėsinti.

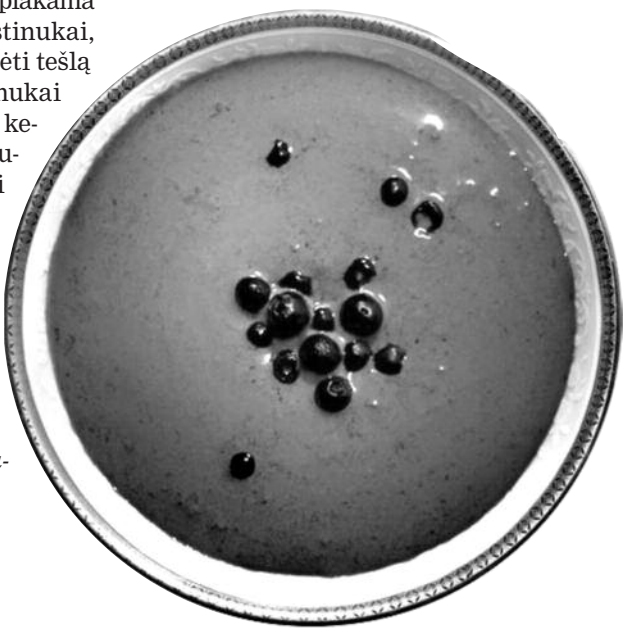
Prie rabarbarų sriubos tinka biskvitiniai sausainiai.

Mėlynų sriuba su leistinukais (ypač mėgstama vaikų)

*2 litrai vandens (pusė galono)
3 puodeliai mėlynų
1 puodelis cukraus
žiupsnelis cinamono, citrinos žievelė*

Vandenį su cukrumi ir prieskoniais užvirinti, sudėti perrinktas, nuplautas uogas. Trumpai pavirinti ir atausinti.

Dažniausiai šią sriubą rekomenduoja valgyti su grietine. Bet labai tinka leistinukai. Pabandykite, kaip jums labiau patinka.

SVEIKATA

Vabzdžių įgėlimo ir įkandimo sukeltos pasekmės ir pirmoji pagalba

Vasarą tikriausiai nerasime žmogaus, kuriam netektų susidurti su kandančiais ar geliančiais vabzdžiais. Kadangi jų yra daugybė, galima juos suskirstyti į dvi kategorijas – nuodingus (bitės, vapsvos, kamanės, širšės, skruzdėlės) ir nenuodingus (uodai, musės, blakės, utėlės).

Apsauga

Kadangi vabzdžiai kanda ir gelia, yra du apsisaugojimo būdai: vengti susidūrimo su jais ir naudoti vabzdžių atbaidančias medžiagas. Jomis padengiama žmogaus oda, rūbai, lovos ar užuolaidos ir t. t. Tai – aerozoliai, tepalai, kremai, pieštukai. Veiksmingiausi tie, kurių sudėtyje yra DEET (n,n-diethyl-meta-toluamidas), veikia nuo 15 min. iki 10 val. (dažniausiai vidutiniškai 4–6 val.).

Lauke patartina naudoti prieš uodus skirtas žvakes. Jų sudėtyje yra aromatinių medžiagų, kurios degant pasklinda aplinkoje ir atbaido uodus.

Kaip išvengti susidūrimo su geliančiais vabzdžiais?

Širšės paprastai sugelia žmones, kai pajudinamas jų lizdas. Kai kurių širšių rūšių atstovės lizdus daro žemėje, urveliuose, tad jas galima netyčia sutrikdyti ravint ar kasant. Kitų rūšių širšės lizdus daro medžių uoksuose, inkiluose, palėpėse ar pastatų plyšiuose. Širšių lizdai per vasarą didėja. Kuo lizdas didesnis ir kuo karštesnė diena, tuo aktyviau širšės gina lizdą. Todėl didžiausia tikimybė būti užpultam – vasaros pabaigoje, kai karšta, o lizdai – jau dideli.

Kaip išvengti susidūrimo su nepageidaujamais vabzdžiais

▼ Vykdami į gamtą, nenaudokite kvėpalų, kvapnių muilų, kremų ir tonikų.

▼ Nesipuoškite blizgančiais papuošalais.

▼ Venkite ryškiaspalvių gėlėtų ir tamsių rūbų – šviesūs vienspalviai rūbai vabzdžiams yra ne tokie patrauklūs.

▼ Maisto produktams ir gėrimams rekomenduotinos sandariai uždaromos talpos.

▼ Nepalikite atvirų talpų su gėrimais, kad į juos nepakliūtų bitės, vapsvos ar kiti geliantys vabzdžiai.

▼ Atvirus langus ir duris užsandarinkite tinklėmis.

▼ Gamtoje pastebėjus širšių ar vapsvų lizdą, nedarykite staigių judesių, nes jie gąsdina ir erzina šiuos vabzdžius. Nekvėpuoti į lizdo pusę. Iškvėpiamas šiltas oras irgi sukelia jų agresiją.

▼ Jeigu netyčia lizdą sujudinote ir širšės jus užpuolė, nusisukite nuo lizdo, kepure, marškinių apykakle ar rankomis pridenkite veidą. Susilenkite, kad atrodytumėte mažesnis, ir sparčiai žingsniuokite tolyn.

▼ Nemojuokite rankomis. Taip dar labiau patrauksite lizdą ginančių vabzdžių dėmesį. Visi vabzdžiai geriau mato judančius daiktus.

▼ Širšės, o ypač medunešės bites, erzina prakaito ir plaukų, vilnos kvapas.

Pirmoji pagalba įgėlus ar įkandus vabzdžiams

Pirmiausia reikia ištraukti geluonį, po to patartina nusiimti žiedus ir apyrankes (jei vabzdys įgėlė į plaštaką), dezinfekuoti įgėlimo vietą. Dažniausi nusiskundimai – skausmas, patinimas ir niežėjimas. Tokios „naminės“ priemonės, kaip sodos, acto, citrinos sulčių, sutrinto pelyno, gysločio ar svogūno košelės kompresai gali kiek palengvinti minėtus negalavimus. Medikai tokiu atveju siūlo ant pažeistos vietos dėti ledą, įsuktą į audinį, ir laikyti ne ilgiau kaip 15 min., naudoti vietinius anestetikus, analgetikus, antihistamininius ir priešuždegiminius preparatus, tepalus su kortikosteroidais. Žmonės, žinantys, kad yra alergiški bičių, vapsvų, širšių įkandimams, turėtų turėti švirkštą su adrenalinu.

Dažniausias nusiskundimas įkandus nenuodingam vabzdžiui – niežėjimas. Šiuo atveju efektyviausi tepalai su antihistamininiais preparatais ir anestetikais. Tepalas su kortikosteroidais veikia lėčiau, bet jo poveikis ilgesnis.

Kaip ištraukti geluonį?

Paimkite buką peilį ir stipriai prispauskite prie odos visai šalia įstrigusio geluonies. Nuolat stipriai spausdami, gremžkite peiliu odos paviršių kartu su geluonimi. Tokia procedūra pašalins geluonį, išvengiant nuodų injekcijos, kas atsitinka traukiant geluonį pinceto ar pirštų pagalba.

Kada kreiptis į gydytoją?

Net vienas įgėlimas gali būti pavojingas gyvybei, jei žmogus alergiškas bičių, vapsvų ar širšių nuodams. Tuomet gali vystytis anafilaksinis šokas: žmogus suglemba, gali sutrikti sąmonė, smarkiai krinta kraujo spaudimas, gresia mirtis. Bičių ir širšių nuodų cheminė sudėtis skiriasi, todėl žmogui, kuris nėra jautrus širšių nuodams, gali būti pavojingas bitės įgėlimas, ir atvirkščiai.

Bet kurios išplitusios reakcijos atveju reikia nedelsiant kreiptis į gydytoją. Būtina kreiptis tuomet, kai po vabzdžio įgėlimo atsirado išbėrimų, patino veidas, pasunkėjo kvėpavimas, sunku ryti, svaigsta galva ar atsirado kitų negalavimų. Šie požymiai dažniausiai išryškėja praėjus kelioms minutėms ar valandai po įgėlimo.

Jei po vabzdžio įkandimo yra tik vietinės reakcijos, profesinės pagalbos dažniausiai neprireikia. Tačiau jei vietinė reakcija pasireiškia stipriu patinimu ir skausmu, trikdančiu darbingumą ir miegą, vertėtų kreiptis pagalbos į medikus.

Jei įgeltąjį ištiko anafilaksinis šokas:

▼ kuo greičiau kvieskite greitąją medicinos pagalbą.

▼ tiksliai nurodykite nelaimingo atsitikimo vietą – taip greičiau sulauksite pagalbos.

▼ klauskite patarimo, kaip tinkamai suteikti pirmąją pagalbą, kol atvyks medikai;

▼ vabzdžių sukandžiotą žmogų paguldykite į jam patogią padėtį ir pakelkite kojas aukščiau (tai padeda, jei nukentėjusiajam labai silpna, mirga akyse ar žmogus alpsta), arba pusiau pasodinkite (taip lengviau kvėpuoti, jei žmogus dūsta). Jokiu būdu neverskite jo vaikščioti ar stotis – tai gali sukelti staigią mirtį;

▼ jei žmogus neteko sąmonės (nustojo bendrauti, neatsako, nereaguoja), patikrinkite kvėpavimą ir pulsą, šiemis nesant, pradėkite gaivinti.

Bet kuriuo atveju, jei po nemalonaus susidūrimo su vabzdžiais pakilo kūno temperatūra, atsirado galvos skausmai ar kiti bendro negalavimo požymiai, įkandimo vietoje atsirado besiplečiantis paraudimas – būtina nedelsiant kreiptis į gydytoją, kuris suteiks profesionalią pagalbą.

Sutrumpinta

Bernardinai.lt

Kun. dr. prof. Kęstučio Trimako paskutinė knyga

„Mano pasaulėjautos kelionė“

pasiekė Čikagą. Knygą sudaro trys dalys: 1. kun. Trimako parašyti tekstai apie savo jaunų dienų patirtį; 2. jaunystės dienoraščiai iš karo pabėgėlių stovyklų Vokietijoje; 3. atsiminimai apie autorių – su juo bendravusių, dirbusių asmenų įžvalgos. Knyga išleista kun. Trimako testamentu paskirtomis lėšomis.

Knyga parduodama „Drauge“. Jos kaina – **30 dol.** (be persiuntimo išlaidų). Visos surinktos lėšos bus persiųstos į Lietuvą, į kankinės Adelės Dirsytės fondą.

DRAUGAS – 773-585-9500

www.facebook.com/draugolaikrastis

PO DIEVO SPARNU

Šv. Marija Magdalietė

RENATA ŽIŪKAITĖ

Liepos 22 d. šventėme šv. Marijos Magdalietės iškilmę. Kaip mini evangelistai Lukas ir Morkus, Marija buvo pirmoji Jėzaus prisikėlimo liudytoja. Iš jos Jėzus išvarė septynis demonus.

Tradicija pasakoja, kad Marija Magdalietė gyveno labai palaidą gyvenimą, jos kūnu mėgavosi daugybė vyrų, tačiau vienintelis Jėzus pažvelgė į ją tikros meilės žvilgsniu. Šiame žvilgsnyje Magdalietė atranda ramybę ir paguodą, šis žvilgsnis gydo jos dvasios žaizdas ir atstato jos kaip moters vertę ir orumą. Žydų tradicijoje moteris viešajame gyvenime buvo niekas, niekas su ja nesiskaitė, tačiau Jėzui visi yra svarbūs-tiek žydai, tiek pagonys, šio pasaulio nuskriaustieji prie jo atvira širdimi glaudėsi.

Evangelijoje pagal Joną Jėzus išteisina moterį, kurią žydai nori užmušti akmenimis už svetimavimą. Jis sako: „Kas be nuodėmės, tegul pirmas meta į ją akmenį.“ Jėzuje visi vargdieniai ir nusidėjėliai atranda užtarimą ir užuojautą. Jis nepaiso to meto žydų tradicijos taisyklių ir normų, Jėzus yra tradicijos laužytojas ir stoja nuskriaustųjų, „nešvariųjų“ pusėn.

Marija Magdalietė yra toji moteris, kuri išpila Jėzui ant galvos brangaus nardo tepalo, kainavusio tuo metu didžiulius pinigus – 300 denarų. Evangelistas Lukas rašo, kad Marija, žinoma tuo metu nusidėjėlė, Betanijoje tepė Jėzaus kojas aliejumi, bučiavo ir laistė atgailos ašaromis. Ji nepabūgo pasilikti su nukryžiuotu Kristumi iki galo jo agonijos metu. Trečią dieną ji pirmoji atvyko prie Jėzaus kapo ir jai pirmajai prisikėlęs iš numirusiųjų Jis pasirodė. Kaip rašo evangelistas Jonas, nubėgusi prie kapo Magdalietė verkė, neradusi Viešpaties kūno. Jai pačiai pirmajai pasirodė prisikėlęs Kristus, kurio supančiota skausmo ši moteris nepažino ir palaikė sodininku. Magdalietei atsiveria akys, kai Kristus asmeniškai pašaukia ją vardu: Marija! Kai Magdalietė išgirsta savo vardą, atpažįsta ją iki sielos gelmių pažįstančio

Mokytojo balsą. Jėzus prašo nelaikyti jo, o duoda misiją – paskelbti džiugią prisikėlimo žinią Jo mokiniams.

Pasak legendos, Marija Magdalietė kartu su seserimi Morta, broliu Lozoriumi, šv. Maksiminu ir kitais krikščionimis, išodinta į laivą be vairininko, pasiekė Prancūziją. Pasak vienos versijos, čia ji ėmėsi apaštalauti, o šv. Maksiminas tapo vyskupu. Vėliau ji pasitraukusi į nuošalią vietą Aix-en Provence, kur 30 metų gyveno atsispyrėlės gyvenimą. Artėjant mirčiai, ją aplankė šv. Maksiminas ir atnešė ostiją, kurią priėmusi ji mirė. Apie 1050 m. atrastos Magdalietės relikvijos buvo nugabentos į benediktinų vienuoliams priklausiusį Vezelay vienuolyną. Vienuolynas nuo XII a. tapo piligrimystės vieta. Iki mūsų laikų Vezelay vietovėje tebestovi Šv. Marijos Magdalenos bazilika, kurią aplanko maldininkai, vykstantys į Santiago de Compostel aplankyti apaštalo Jokūbo palaikų. Dėl to, kad tepė Jėzų kvapiaisiais aliejais, Magdalietė tapo kvepalų ir pirštinių gamintojų globėja; kadangi jos aliejaus indelis priminė ąsotį arba kvepalų buteliuką, ji globoja vandens parduėjus ir vaistininkus, o kad plaukais šluostė Jėzui kojas, tapo moterų kirpėjų, šukų pardavėjų ir manikiūrinių globėja. Ji palaikė Jėzų sodininku, tad globoja sodininkus. Kadangi pati buvo išvaduota iš demonų ir nuodėmės, Magdalietė ir kalinių globėja, ir šie, atgavę laisvę, aukodavo jai kaip votus savo grandines. Bet dažniausiai ji laikoma atgailaujančių merginų ir moterų globėja.

Magdalietės paveikslų yra daug ir įvairių: vieni remiasi evangelijomis, kiti susiję su įvairiomis legendomis, bet visuomet ji vaizduojama jauna, graži, ilgais plaukais. Kaip atgailaujanti nusidėjėlė vaizduojama vilkinti paprastu apsiaustu arba nuoga, prisdengusi ilgais vilnijančiais plaukais. Ji skaito, medituoja ar pakėlusi ašarų pilnas akis danguje regi jai pasirodžiusius angelus. Fone paprastai matyti olos, kur, pasak legendos, ji vėliau gyvensi, anga. Krucifiksas, kaukolė, ąsotėlis ar indelis su kvapiaisiais tepalais, kartais rimbais ir erškėčių vainikas yra svarbiausi jos atributai.

Vainutis Vaitkevičius, MD, gyvenantis Pleasant Ridge, MI, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdžiai dėkojame už paramą.

Emily Valančius, gyvenanti Orland Park, IL, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Dėkojame už ne vienerių metų paramą.

Algirdas A. Banys, gyvenantis Bloomfield Hills, MI, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdžiai dėkojame už suteiktą finansinę paramą.

Dalia K. Strasius, gyvenanti Ann Arbor, MI, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Padėka už išsaugotą lietuviško žodžio skambėjimą.

Algis V. Rudis, gyvenantis Livonia, MI, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 75 dol. Ačiū, kad skaitote, ačiū, kad dosniai remiate mūsų laikraštį.

Jaunimo centro Moterų klubas, Chicago, IL, atsiuntė „Draugui“ 30 dol. Nuoširdus ačiū už paramą.

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
25 E Washington, Ste 1121,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

SIŪLO DARBĄ

Reikalinga 30–69 metų moteris, susikalbanti angliškai, galinti prižiūrėti moterį ir gyventi kartu Claremont, CA.
Tel. 909-626-0954.

■ Vyras ieško senelių priežiūros darbo su gyvenimu. Gali pakeisti savaitgaliais ar bet kurią savaitės dieną. Legalūs dokumentai.
Tel. 630-670-0813

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Didelė darbo patirtis, mini-

mali anglų kalba, nevairuoja. Gali pakeisti savaitgaliais. Tel. 773-940-5264.

■ Darbšti moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Geros rekomendacijos ir gera anglų kalba. Tel. 773-329-9918.

KELIONĖ Į ALGIRDO LANDSBERGIO KELIONĘ

Nauja knyga apie rašytoją Algirdą Landsbergį

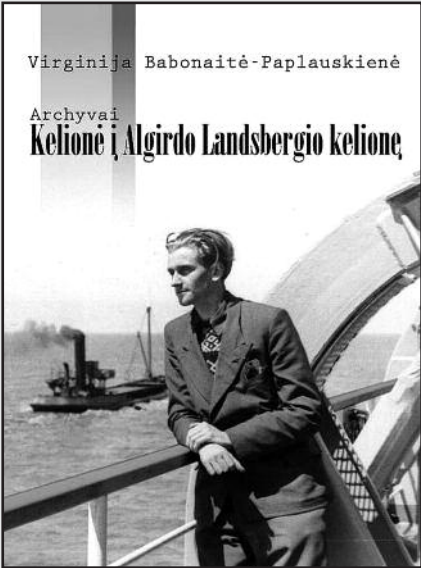
Ją galite nusipirkti „Drauge“

Algirdas Landsbergis (1924–2004) – žymus išeivijos rašytojas, dramaturgas, literatūros kritikas, humanitarinių mokslų profesorius, romano „Kelionė“ ir dramos „Penki stulpai turgaus aikštėje“ autorius.

Šiais metais leidykla „Naujasis lankas“ Kaune išleido knygą apie Algirdą Landsbergį – „Archyvai – Kelionė į Algirdo Landsbergio kelionę“. Knygos autorė – Virginija Babonaitė-Paplauskienė. Knygą galite įsigyti „Draugo“ knygynėlyje. Kaina – 20 dol. (Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9.25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.) Teiraukitės tel. 773-585-9500.

Knyga apžvelgia Algirdo Landsbergio gyvenimą Lietuvoje, Vokietijoje ir Amerikoje ir jo plačiašakį literatūrinį ir dramaturginį palikimą. Knyga gausiai iliustruota nuotraukomis, laiškų, rankraščių tekstais, Landsbergio dramų pastatymų vaizdais. Daug medžiagos paimta iš Maironio lietuvių literatūros muziejuje saugomo Algirdo Landsbergio archyvio rinkinio.

Knyga skiriama Algirdo Landsbergio ir jo žmonos atminimui. 2014 metais sukanka 90 metų nuo Algirdo Landsbergio gimimo ir 60 metų nuo jo romano „Kelionė“ išleidimo. Literatūros mylėtojams puiki proga prisiminti svarbų lietuvių išeivijos rašytoją.

www.draugofondas.org

Aštuonios dienos – palaimintajam arkivyskupui Jurgiui Matulaičiui

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Liepos 12-ąją, sekmadienį, iškilmingomis šv. Mišiomis su visais Lietuvos vyskupais ir apaštališkuoju nuncijum Lietuvoje Pedro Lopez Quintana Marijampolės prokatedroje baigėsi palaimintojo arkivyskupo Jurgio Matulaičio minėjimo oktava. Vėl sutraukusi tūkstančius tikinčiųjų iš įvairių Lietuvos kampelių, būrį piligrimų iš Lenkijos, kurie šešias dienas pėsti ėjo į Marijampolę, kad pagerbtų palaimintąjį, tikėjimo šventė buvo skirta šiemet minimiems pašvęstojo gyvenimo metams, todėl renginiuose visas aštuonias dienas dalyvavo daug kunigų ir vienuolių.

Sekmadienį šv. Mišias Marijampolėje aukojo tik išvakarėse naujuoju Kauno arkivyskupu įšventintas Lionginas Virbalas. Vilkaviškio vyskupija yra Kauno metropolijos dalis. Gausiai į prokatedrą susirinkusiems tikintiesiems naujasis ganytojas sakė, kad savo tik ką prasidėjusią tarnystę paskyrė palaimintajam J. Matulaičiui, ir todėl jau kitą dieną stovėti prie palaimintojo palaikų ir atnaušinti Mišias yra ypatinga garbė.

Vilkaviškio vyskupas Rimantas Norvila pabrėžė, kad ir buvęs Kauno vyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, ir naujasis Lionginas Virbalas yra vienuoliai, todėl pašvęstojo gyvenimo metai jiems turi ypatingą reikšmę ir prasmę. Mišių metu Marijampolės prokatedroje gausus būrys vienuolių specialios maldos metu atnaujiną savo įžadus.

Marijampolėje susirinko visi Lietuvos vyskupai.

A. Vaškevičiaus nuotraukos

Šv. Mišias aukojo ir homiliją sakė Vilkaviškio vyskupas emeritas Juozas Žemaitis. Jis, pakvietęs maldininkus sekti palaimintojo pavyzdžiu ir kantariai nešti savo gyvenimo kryželius bei nuolankiai pri-

imti siunčiamus išbandymus, priminė J. Matulaičio gyvenimą nuo sunkios vaikystės, stebuklingo posūčio mokslo keliu iki aukšto katalikų dvasininko ir vienuolių atnaujintojo bei vadovo.

Aukos liturgija prasidėjo votų atnešimu – tai tikinčiųjų dėkingumo dovanos už patirtas malones. Votos po šv. Mišių buvo nuneštos į Palaimintojo koplyčią, kur bus pakabintos prie kitų, kad visi, kurie ten melsis, jaustų begalinį Dievo gailestingumą. Kiekvienais metais gaunami liudijimai iš įvairių vietų, o šiais metais jų būta iš Pasvalio, Klaipėdos ir net Jungtinių Amerikos Valstijų, kur stebuklingai pagijo ligonis po

sunkios vėžio ligos – jam padėjo nuoširdi malda ir užtarimas. Votas dovanojo žmonės, dėkodami už išgijimus palaimintajam užtariant.

Antrąją Palaimintojo arkivyskupo J. Matulaičio atlydų dieną melstasi už Lietuvą bei už katalikiškus judėjimus ir bendruomenes. Pamaldos prasidėjo šv. Rožinio malda Bazilikos pal. Jurgio Matulaičio koplyčioje. Katechezę, skirtą Pašvęstojo gyvenimo metams, skaitė kunigas pranciškonas Julius Sasnauskas. Jis kalbėjo apie žmogiškąjį ryšį ir teigė, kad svarbu išgyventi bendrystę, o mes visi esame pakviesti evangelizuoti, padaryti Evangeliją matomą. Kunigas Julius Sasnauskas pabrėžė ir popiežiaus Pranciškaus išsakytas mintis apie bendrystę. Jis atkreipė dėmesį į Thomas Merton knygą „Septynaukštis kalnas“, kurią, pasak kunigo, amerikiečiai pavadintų sėkmės istorija, bei dienoraščių knygą „Jonas ženklas“. Šiose knygose atskleidžiama tikra gyvenimo istorija, turtingas dvasinis gyvenimas.

Šiose Mišiose dalyvavo ir Marijampolės Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Vytenio logistikos bataliono kariai, taip pat policijos pareigūnai, čia kartu buvo ir misiją Lietuvoje atliekantys Jungtinių Amerikos Valstijų kariai. Jiems Vilkaviškio vyskupas R. Norvila padėjo anglų kalba atskirai, o iškilmės baigėsi „Tautiška giesmė“. Po to vykusios agapės metu ir R. Norvila, ir Vilkaviškio vyskupas emeritas J. Žemaitis dar bendravo su Amerikos kariškiais, kartu vaišinosi užkandžiais, fotografavosi.

Trečioji atlydų diena – socialinių darbuotojų ir

Šv. Mišias aukoja naujasis Kauno arkivyskupas metropolitas L. Virbalas (antras iš k.) ir Lietuvos vyskupai.

Mišių homiliją skaitė arkivyskupas S. Tamkevičius priminė pagrindinius palaimintojo J. Matulaičio biografijos faktus. Popiežius Jonas Paulius II prieš 28-erius metus paskelbė jį palaimintuoju.

„Visus 56 savo gyvenimo metus Jurgis Matulaitis stengėsi būti vertas Kristaus, todėl kantriai nešė savo kryžių, kas tais laikais buvo labai nelengva. Jis buvo pasiryžęs dėl Kristaus prarasti savo gyvybę. Didžiausias išbandymas jam buvo skyrimas Vilniaus vyskupu, kai buvo ir šmeižiamas, ir skundžiamas, o galiausiai šių pareigų atsisakė. Savo gyvenimu palaimintasis įrodė, kad paprastas žmogus gali padaryti nepaprastai daug, jei gyvena pagal tai, ko moko evangelija“, – sakė S. Tamkevičius.

Homilijos pabaigoje buvęs Kauno metropolitas padėjo visiems, kurie ir sunkiais sovietmečio metais, ir dabar gražiai tarnauja Dievui ir žmonėms. Visi Lietuvos vyskupai ir Šventojo Sosto atstovas meldėsi palaimintojo Jurgio Matulaičio koplyčioje prie jo palaikų, kad kuo greičiau ateitų diena, kai palaimintasis bus paskelbtas šventuoju. Mišiose dalyvavo ir marijonų vienuolijos generolas iš Lenkijos Jan Rokosz.

Sekmadienio iškilmės apvainikavo visas aštuonias dienas vykusius renginius palaimintojo atminimui. Pirmoji diena buvo Padėkos diena, kai susirinkę tikintieji dėkojo Dievui už Palaimintojo užtarimą patirtas malones ir nuoširdžiai meldė prašydamai jo paskelbimo šventuoju.

Vilkaviškio vyskupai J. Žemaitis (dešinėje) ir R. Norvila bendrauja su Amerikos kariais.

Pristatomos kun. V. Aliulio knygos.

savanorių diena. Į baziliką plūdo mal-dininkai iš aplinkinių rajonų, Caritas, Maltos ordino darbuotojai bei savano-riai, drauge su jais meldėsi ir įvairių dekanatų kunigai. Bendruomeninėje maldoje buvo Dievo prašoma globoti so-cialinius darbuotojus, visus savano-rius bei tuos, kurie padeda stokojan-tiems; padėti tėvo Jurgio pavyzdžiu ir užtarimu atpažinti žmonių vargus ir jiems tarnauti. Atnašas prie altoriaus nešė „Caritas“ vaikų dienos centro vaikai, skirdami „Artumos“ ir „XXI amžiaus“ prenumeratas Kalvarijos se-nelių globos namams, Maltos ordino darbuotojai saldumynus skyrė agapei, Garliavos parapijos tikintieji ir Drau-gijos nariai atnešė duoną, kaip padėkos Viešpačiui ženklą. Eucharistinė duona ir vynas buvo įteikti prašant Dievo mūsų rūpesčius, vargus ir sunkumus perkeisti, o džiaugsmus bei viltis pa-laiminti.

Ketvirtąją atleidų dieną melstasi už švietimo ir žiniasklaidos darbuoto-jus, už tikybos mokytojus ir katechetus bei visus šios srities darbuotojus. Šią dieną praturtino neseniai Amžinybėn išėjusio kunigo Vaclovo Aliulio knygos „Nuo Betliejaus iki Romos. Su šven-tuoju Luku“ pristatymas. Apie knygos sumanymo idėją kalbėjo jos autorė Vilniaus universiteto Filologijos fa-kulteto Lietuvių literatūros katedros docentė, humanitarinių mokslų dak-tarė Dalia Čiočytė. Ji paaikšino, kad tai – aštuonerių darbo metų radijo laidose vaisius. Kartu buvo kalbama ir apie kitą kunigo V. Aliulio knygą „Vienuo-

lis nenuorama. Kunigo Prano Račiūno, MIC, asmuo ir veikla dokumentų ir at-siminimų šviesoje”.

Lietuvos policijos kapelionas kuni-gas Algirdas Toliatas homilijos metu sakė, kad mes turėtume būti atviri vi-dumi, būti kaip vienuoliai, nes gyvenime esame vieni prieš Dievą, vienui vie-ni – vienas gimsti ir vienas miršti. „Visi kiti žmonės yra tik dovana mums, kiekvieną dieną taip pat turėtume pri-imti kaip dovana, susikurti tokią ap-linką, kurioje norėtume būti”, – sakė kunigas.

Liepos 9-ąją buvo melstasi už vys-kupus, kunigus, seminaristus, naujus pašaukimus į dvasinį luomą, liepos 10-ąją – už ligonius ir neįgaliuosius, gy-dytojus ir visus ligoniais besirūpinan-čius žmones. Šeštadienį minėta šeimų ir jaunimo diena, melstasi už sužadė-tinius, darnias ir iširusias šeimas, vai-kus parapijų jaunimo grupių, chorų na-rius ir visus jaunos žmones. Kaip ir kiekvieną oktavos dieną, Rožinio mal-da kalbėta pal. J. Matulaičio koplyčioje, po Mišių keliauta į jo tėviškę šalia Marijampolės esančiame Lūginės kai-me. Čia šeštadienio vakarą jaunimui vyko vakaronė, o bazilikoje surengta vi-gilija Bazilikoje – šlovinimas, Sutaiki-nimo sakramento šventimas, Švč. Sak-ramento adoracija.

Visas aštuonias maldų dienas ti-kintieji gausiai lankė Marijampolės prokatedrą ir palaimintojo gimtinę Lūginėje, meldėsi už tai, kad arkivys-kupas J. Matulaitis būtų paskelbtas šventuoju.

Vyskupai meldžiasi už tai, kad palaimintasis būtų paskelbtas šventuoju.

A † A
Skautas
JUOZAS ŠALČIŪNAS

Mirė 2015 m. liepos 13 d.
Gyveno Beverly Shores, Indianoje
A. a. Juozo tėvelis buvo savanoris, vėliau tarnavo liktiniu ka-riškiu 9-tame pėstininkų pulke Marijampolėje. Mama – aktyvi šaulė. Brolis Vytautas žuvo. Jis buvo partizanas.
Velionis gimė 1925 m. lapkričio 5 d.
1933 metais įstojo į Lietuvos skautų organizaciją, likdamas iš-tikimu jos nariu 81-erius metus.
Didžiausias J. Šalčiūno (Uosio) nuopelnas – tai „Miško bro-lių” draugovės įsteigimas, savo veiklos metodais vienintelis iš-eivijos skautiškoje veikloje.
Šv. Mišios už velionį bus aukojamos liepos 29 d., trečiądienį, 10 val. ryto Pal. Jurgio Matulaičio misijoje, Lemonte. Po šv. Mi-šių a. a. Juozas bus palydėtas į Lietuvių Tautines kapines.
Nuoširdžiai kviečiame artimuosius, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Liūdi žmona Eleonora, sūnus Petras su žmona Lorilynn

A † A
SOPHIA CIBIENĖ
SINIŪTĖ

Mirė 2015 m. liepos 19 d. Palos Heights, IL.
Gimė 1926 m. rugpjūčio 28 d., Lietuvoje.
Gyveno Lakeside, MI, anksčiau Čikagoje, Marquette Park apy-linkėje.
Nuliūdę liko: sūnus Robert C.P.D. su žmona Cheryl, duktė Aušra Bicknell su vyru George, duktė Ramunė Siniakovienė su vy-ru Rolandu; anūikai George, Michael Bicknell ir Rasa Siniako-vaitė; sesuo Ona Laurinčiukienė su šeima Lietuvoje bei kiti gi-minės.
A. a. Sophia buvo žmona a. a. Juozo.
Velionė buvo pašarvota trečiądienį, liepos 22 d. nuo 9 val. r. iki 11 val. ryto Pal. Jurgio Matulaičio misijoje, 14911 E. 127th St., Le-mont, kurioje 11 val. ryto buvo aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkus funeralhomes.com

www.draugas.org/mirties.html

„Concise Encyclopaedia
of Lithuanian Minor”

Šios knygos tikslas yra išsaugoti istoriją ir kultūrinį paveldą krašto, iš kurio kilo Mažvydas, Donelaitis ir Vydūnas, kur buvo išspausdinta pirma lietuviška knyga ir pirma lietuviška gramatika, krašto, kuriame knygos buvo spausdinamos spaudos draudimo laiku ir knygnešių slapta gabenamos į Didžiąją Lietuvą. Norint pasiekti didesnį skaitytojų skaičių ši knyga yra išleista anglų kalba.

Knygą išleido: Mažosios Lietuvos Fondas (MLF – JAV ir Kanada) ir Mokslo ir enciklo-pedijų leidybos centras (Vilnius), 2014. 656 puslapių, iliustracijos, žemėlapiai, ISBN 978-5-420-01746-3

Knygos išleidimą finansavo
MLF rėmėjai ir Lietuvių Fondas.

Knygą galite įsigyti „**Draugo**” knygynėlyje. Kaina – **50 dol.**
Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9,25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.
4545 West 63rd Street, Chicago, Illinois 60629;
tel. 773-585-9500; el. paštas: administracija@draugas.org

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Liepos 26 d., sekmadienį, seselių sodyboje** Putname vyks kasmetinis Piknikas – Lietuvių susiartinimo šventė. Mielus ir brangius bičiulius, rėmėjus kviečiame atvykti! 11 val. r. – šv. Mišios sodybos pievoje, 12 val. p. p. – lietuviškų patiekalų pietūs (lauke ir didžiojoje salėje), nuo 1 val. p. p. – įvairios pramogos (lietuviška mugė, vaidinimas ir kt.). Adresas – Marijos Nekaltojo Prasidėjimo seserų sodyba, 600 Liberty Highway, Putnam, CT 06260-2503.

■ **Nauja data! Lietuvos Dukterų draugijos** iškilmingi metai „Rudens“ pietūs vyks rugsėjo 13 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p. Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje. Visi laukiami.

■ **Lietuvių tautinių šokių institutas (LTŠI)** primena, kad kas ketveri metai rengiamas visuotinis narių suvažiavimas vyks rugpjūčio 12 d. Dainavos stovykloje Manchester, Michigan, šokių kursų metu. Suvažiavime gali

dalyvauti visi, kas domisi LTŠI veikla, tačiau balsuoti galės tik susimokėję nario mokesį. Daugiau informacijos <http://www.lttsi.org/>.

■ **101-sios Lietuvių dienos vyks rugpjūčio 15–16 d., šeštadienį–sekmadienį**, Schuylkill Mall, Frackville, PA. Įėjimas nemokamas. Daugiau informacijos <http://kofl144.weebly.com/>.

■ **Rugpjūčio 30 d., sekmadienį, 11 val. r.** Nekaltojo Prasidėjimo vienuolyne Putname įvyks visuotinis JAV Lietuvių katalikų mokslo akademijos (LKMA) suvažiavimas, kuriame bus renkama nauja valdyba. Nariai galės dalyvauti rinkimuose nuotoliniu būdu, paskirdami savo mandatus dalyvaujančiam asmeniui. Visi, kurie domisi išeivijos lietuvių moksliniu darbu, maloniai kviečiami atvykti į mokslinę suvažiavimo dalį, kuri prasidės 1 val. p. p. Po paskaitų bus galima aplankyti Amerikos lietuvių kultūros archyvą. Daugiau informacijos <http://www.lkma.org/>.

ŠVĘSKIME ŽOLINĘ

Lemonto LB apylinkės valdyba kviečia dalyvauti Žolinės šventėje, kuri vyks **rugpjūčio 16 d. po 11 val. r. šv. Mišių PLC kiemelyje**. Bus skanaus maisto, pramogų, vyks loterija.

Lenkijoje paminėtos S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio metinės

Lenkijoje, Ščecine ir Pščelnike, liepos 19 d. vyko renginiai, skirti Lietuvos lakūnų Stepono Dariaus ir Stasio Girėno skrydžio per Atlantą 82-osioms metinėms pažymėti.

Ščecino Šv. Jokūbo katedroje aukotos šv. Mišios, skirtos pagerbti „Lituanica“ lakūnų atminimą. Lietuvos ambasadorius Lenkijoje Šarūnas Adomavičius padėkojo visiems, kurie puoselėja Lietuvos didvyrių atminimą bei garsina jų vardus pasaulyje. Ščecino Šv. Jokūbo arkikatedros bazilikos kunigui prelatui Janui Kaziecko už aktyvų dalyvavimą įamžinant Lietuvos lakūnų skrydžio atminimą Lenkijoje ir nuolatinę žinių apie jų žygdarbį sklaidą buvo įteiktas Dariaus ir Girėno medalis.

Š. Adomavičius, Lietuvos gynybos atašė Lenkijoje plk. ltn. Rimantas Jarmalavičius bei Lietuvos garbės konsulas Ščecine Wiesław Wierzbos padėjo gėlių prie Šv. Jokūbo katedros Aušros Vartų Dievo Motinos koplyčioje įrengtos S. Dariaus ir S. Girėno atminimo lentos.

„Lituanicos“ žūties vietoje Pščelniko miške, prie paminklo S. Dariui ir S. Girėnui, lietuvių ir lenkų kalbomis aukotos šv. Mišios už Lietuvos didvyrių atminimą. Vėliau vyko iškilmingas minėjimas. Renginio metu pasirodė Punsko S. Dariaus ir S. Girėno gimnazijos mokiniai ir Lietuvos kariuomenės Vilniaus įgulos karininkų ramovės vyrų choras „Aidas“. Minėjime taip pat dalyvavo Kauno miesto ir rajono savivaldybių delegacijos.

URM info ir nuotr.

VDU žurnalistikos studentui – Zenono Rekašiaus stipendija

Š. m. birželio 18 d. Vytauto Didžiojo universitete Žurnalistikos ir medijų analizės antrakursiui Augustinui Šemeliui (kairėje) buvo įteikta Lietuvių Fondo prof. Zenono Rekašiaus stipendija. Stipendiją Fondo vardu įteikė VDU Viešosios komunikacijos katedros docentas dr. Mykolas Drunga.

Lietuvių Fonde esantis išeivijos publicisto, liberalios minties mėnraščio „Akiračiai“ įkūrėjo ir redkolegijos nario, Santaros-Šviesos veikėjo prof. Zenono Rekašiaus (1928–2011) fondas remia Vytauto Didžiojo universiteto studentus, studijuojančius žurnalistiką.

LF info, VDU nuotr.

PARAIŠKOS LIETUVIŲ FONDO STIPENDIJOMS GAUTI

(paraiškos bus priimanamos nuo 2015 m. rugpjūčio 15 d. iki spalio 10 d.)

Kviečiame nuolatinių studijų studentus, studijuojančius aukštosiose mokyklose, pildyti 2015 m. paraiškas, Lietuvių Fondo stipendijoms (iki 5 000 dol.) gauti. Parama stipendijoms skiriama iš įsteigtų specialios paskirties fondų. Steigėjai, norėdami finansiškai Jums padėti, aukoja Lietuvių Fondui ir steigia specialius stipendijų fondus, skirtus tam tikras specialybes studijuojančius studentus paremti. Pirmenybė teikiama studentams:

aktyviai dalyvaujantiems lietuviškoje veikloje JAV;
studijuojantiems lituanistiką, lietuvių kalbą ar Lietuvos istoriją;
studijuojantiems lingvistiką;
studijuojantiems politinius mokslus, žurnalistiką;
studijuojantiems gamtosaugos srityje;
studijuojantiems stomatologiją JAV;
studijuojantiems inžineriją;
studijuojantiems mediciną;
studijuojantiems pedagogiką;
studijuojantiems meną – daile, skulptūrą, keramiką, fotografiją, muziką.
Visą informaciją apie LF stipendijų paraiškų pildymą, skirstymo pirmumą, apribojimus, svarstymo eigą ir tvirtinimą galite rasti tinklalapyje www.lietuviufondas.org (skiltyje „Stipendijos“).

LF info

MALDA UŽ TAIKĄ

Ekumeninių ir tarpreliginių reikalų biuras kviečia visus burtis mal-dai už taiką. Renginys vyks **liepos 31 d. nuo 12 iki 1 val. p. p. Daley Plaza, Čikagoje**. Kviečiame kuo gausiau dalyvauti!

VIII PASAULIO ŠEIMŲ SUSITIKIMAS

yra rengiamas rugsėjo 22–27 d. Philadelphijoje, Penssylvanijos vals-tijoje. Rugsėjo 22–25 d. vyks Pasaulio šeimų susitikimo kongresas. Susitikimo uždaryme rugsėjo 26–27 d. dalyvaus popiežius Pran-ciškus. Daugiau informacijos tinklalapyje:

<http://www.woldmeeting2015.org>.

Namams pirkti paskolos

duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas

VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100